

Sygn. akt **XXVI GC 812/21**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	SSO Emilia Szczurowska
Protokolant –	Sylwia Żurek

po rozpoznaniu 15 lipca 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w R.**

przeciwko **(...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w R. na rzecz (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 5 417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

SSO Emilia Szczurowska

Sygn. akt **XXVI GC 812/21**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 maja 2021 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. na jego rzecz kwoty 95 400 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 28 lutego 2021 roku do dnia zapłaty a nadto o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub według spisu kosztów, który zostanie przedłożony na dalszym etapie postępowania wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in., że w dniu 29 października 2019 roku powód zawarł ze spółką (...) umowę najmu hotelu. Następnie, w dniu 9 grudnia 2019 roku powód zawarł umowę ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz umowę BI, co zostało potwierdzone polisą numer (...). Umowa ubezpieczenia BI została zawarta na warunkach OWU Utraty Zysku. Z kolei, Rozporządzeniem Rady Ministrów z 31 marca 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, wprowadzono nakazy i zakazy,

w tym ograniczenia w prowadzeniu hoteli. Wobec wprowadzonych ograniczeń, braku przychodów, a co za tym idzie braku możliwości spełnienia świadczeń wobec powoda na umownych zasadach, (...) zwróciła się do powoda o podpisanie umowy zmieniającej, w której na okres trzech miesięcy uległby znaczącej redukcji czynsz najmu za hotel. W dniu 30 kwietnia 2020 roku doszło do zawarcia umowy zmieniającej, na mocy której czynsz został obniżony na okres trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku o łączną kwotę 286 200 złotych netto, tj. o 95 400 złotych netto miesięcznie. Przekłada się to wprost na wysokość szkody poniesionej przez stronę powodową w związku z prowadzoną działalnością, tj. utraty przychodu w ww. wysokości. Powód dokonał u pozwanego zgłoszenia szkody z polisy ubezpieczeniowej utraty zysku B1, jednakże pismami z 4 lutego 2021 roku oraz z 24 marca 2021 roku pozwany odmówił powodowi wypłaty odszkodowania.

W ocenie powoda, zdarzenia związane z pandemią koronawirusa w Polsce, pozostające w bezpośrednim związku przyczynowym z utratą zysku z prowadzonej działalności gospodarczej, są objęte polisą B1 tj. polisą ubezpieczenia mienia od wszelkich ryzyk i ubezpieczenia utraty zysku. Powołując się na art. 8 ustawy z 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń powód wskazał, że agent ubezpieczeniowy nie dokonał czynności związanych z należyтым wykonaniem obowiązków dotyczących analizy potrzeb i informacyjnych wobec powoda. Powód wprost zapytał o wyłączenia dotyczące ubezpieczenia B1 w mailu (...), na co nie otrzymał odpowiedzi. Zmuszony terminami zawarł umowę ubezpieczenia, lecz inaczej pojmował jej zakres niż ubezpieczyciel. Zaznaczył, że zgodnie z art. 20 ww. ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego odpowiada ubezpieczyciel – w tym przypadku pozwany. Agent pozwanego nie dokonał należytej analizy potrzeb przed zawarciem umowy ubezpieczenia B1, nie dopełnił obowiązków informacyjnych, w konsekwencji czego powód zawarł umowę ubezpieczenia w błędnym przekonaniu, że każde zdarzenie, powodujące utratę czynszu jest objęte ubezpieczeniem. Po powstaniu szkody w postaci utraty czynszu nie uzyskał odszkodowania, co było bezpośrednią konsekwencją działań agenta pozwanego. Istnieje zatem bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zawinionymi działaniami agenta powoda, a szkodą – w tym przypadku w postaci braku wypłaty odszkodowania.

Jeśli chodzi o podstawy prawne odpowiedzialności pozwanego powód, powołując się na § 4 ust. 1, § 2 pkt. 64 oraz § 2 pkt. 44 OWU wskazał, że brak możliwości dysponowania ubezpieczonym mieniem można uznać za „utratę” mienia, natomiast z ostrożności, że doszło do ubytku wartości ubezpieczonego mienia. Jednym z elementów wartości mienia był uzyskiwany czynsz na poziomie określonym w umowie, a zatem brak uzyskania czynszu za okres od 1 kwietnia do 30 czerwca 2020 roku jest ewidentną szkodą. Niezależnie od tego powód wskazał, że polisa zawiera klauzulę dodatkową ubezpieczenia utraty czynszu. W ocenie ubezpieczonego, wobec utraty czynszu powstałej w bezpośrednim związku ze szkodą opisaną wyżej i tym samym w oparciu o przedmiotową klauzulę, winno zostać wypłacone odszkodowanie.

Odnosząc się do kwestii wysokości szkody powód wskazał, że stanowi ona różnicę pomiędzy kwotą czynszu wynikającą z umowy najmu, jaką by uzyskał, gdyby nie doszło do powstania szkody, a czynszem uzyskanym za okres od 1 kwietnia do 30 czerwca 2020 roku. Tym samym, wysokość szkody wynosi 286 200 złotych, ale wysokość roszczenia z ostrożności procesowej została ograniczona do kwoty 1-miesięcznego czynszu tj. 94 500 złotych.

(pozew k. 3-17)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, powiększonych o koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał m.in., że 10 grudnia 2019 roku strony zawarły umowę ubezpieczenia – polisę numer (...), obejmującą okres ubezpieczenia od 9 grudnia 2019 roku do 8 grudnia 2020 roku, zgodnie z zasadą swobody kształtowania stosunku prawnego. Wyjaśnił, że do polisy tej mają zastosowanie postanowienia OWU ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. Z kolei, od dnia 23 stycznia 2020 roku rozszerzono zakres tejże polisy o ubezpieczenie utraty zysku i do tej polisy mają także zastosowanie postanowienia OWU od wszystkich ryzyk jak i OWU od utraty zysku. Z treści polisy, OWU Mienie od wszystkich ryzyk i dodatkowych

postanowień wynikały prawa i obowiązki stron, podobnie jak i wyłączenia. Zdaniem pozwanego, zarzuty dotyczące braku analizy potrzeb, naruszeń przepisów ustawy o dystrybucji ubezpieczeń i działań agenta ubezpieczeniowego są niezasadne a strona powodowa nie przytacza w pozwie wszystkich okoliczności z tym związanych. Data 9 grudnia 2019 roku oznaczała jedynie datę rozpoczęcia obowiązywania polisy numer (...) bez ubezpieczenia BI, które i tak wprowadzona została do polisy na ponad 2,5 miesiąca przed zdarzeniem. Okoliczność ta jest irrelevantna dla niniejszej sprawy, ponieważ analiza potrzeb klienta, jak i informacje z tym związane, zostały przekazane do klienta, który zaakceptował treść polisy oraz OWU od utraty zysku. Tyczy się to także „wyłączeń” odpowiedzialności, które były znane stronie powodowej. Z kolei, od dnia 9 grudnia 2019 roku zostały przeanalizowane potrzeby powoda w zakresie polisy od wszystkich ryzyk i ta polisa została zawarta 10 grudnia 2019 roku. Pozwany zaznaczył, że w pozwie uwypukla się fakt zawarcia polisy BI w dniu 9 grudnia 2019 roku, co nie jest zgodne z rzeczywistością. Rubryka 5 i 10 pojawiła się w treści polisy obowiązującej od 23 stycznia 2020 roku i to, czy doszło do 9 grudnia 2019 roku do wskazania wyłączeń z tytułu polisy BI, nie ma znaczenia dla zasadności roszczenia. Ustalenia potrzeb klienta zakończyły się do dnia 9 grudnia 2019 roku. Nawet zaś pobieżna analiza treści maila z 4 grudnia 2019 roku (proponycja rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o BI) potwierdza, iż rozmowy te dopiero rozpoczęły się albowiem ich celem jest przygotowanie oferty dla klienta. Szczegółowa analiza korespondencji i rozmów w kwestii rozszerzenia ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk prowadzi do wniosku, że rozmowy i ustalenia dotyczące ubezpieczenia BI nie zakończyły się 9 grudnia 2019 roku, zaś ostateczna wersja polisy została przedłożona 27 stycznia 2020 roku i następnie zaakceptowana przez powoda. Produkt, o który wnioskował powód, wykraczał poza kompetencje agenta, cały proces przygotowania oferty był prowadzony przez pracowników Pionu Klienta Korporacyjnego, co zresztą wynika z załączonej korespondencji. Agent był pośrednikiem w przekazywaniu informacji i doprecyzowaniu kwestii analizy ryzyka potrzebnej do przygotowania oferty. Potrzeby klienta były sprecyzowane i ujęte w ofercie (...) przez pion PKK a agent odpowiadał na wszystkie pytania klienta i działał z należytą starannością. Odpowiedzi na korespondencję załączoną w pozwie były przekazywane klientowi na bieżąco, a ostateczna akceptacja oferty ze strony powódki nastąpiła 1 lutego 2020 roku, po długim procesie oceny ryzyka i przesłaniu przez klienta potrzebnych informacji doprecyzowujących.

Jak stwierdza pozwany, fakt podjęcia rozpytania/negocjacji zaraz przed zakończeniem obowiązywania poprzedniej polisy (08.12.2019 r.) – nie powinien obciążać pozwanego, skoro powód mógł i powinien był przygotować się z odpowiednim wyprzedzeniem do zawarcia polisy, zwłaszcza na konieczność analizy przez pozwanego jego potrzeb. W treści polisy BI (postanowienia dodatkowe) jest m.in. modyfikacja wyłączeń z OWU od wszystkich ryzyk, trudno więc zgodzić się z tezą, że ubezpieczający / ubezpieczony o wyłączeniach nie wiedział. Przeciwnie, powód znał treść wyłączeń, jak i innych postanowień OWU, gdyż analizował ich treść zwracając uwagę na różne ich aspekty.

Ponadto, pozwany odnosząc się do kwestii zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego oraz szkody, zwrócił uwagę na fakt, że powód opisując w pozwie podstawy odpowiedzialności pozwanego powołuje się jedynie na OWU od wszystkich ryzyk, gdy tymczasem należy rozpatrywać również postanowienia OWU od utraty zysku. Zdaniem pozwanego, nie wystąpiła szkoda w rozumieniu OWU mienia od wszystkich ryzyk, gdyż brak jest szkody w mieniu jako skutku rzeczowego. Kwestionować należy również pojęcie wypadku „nagłego”, gdyż trudno za takowy uznać wystąpienie stanu pandemii. Potwierdzają to także postanowienia OWU utraty zysku, zgodnie z którymi szkoda w mieniu to utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia objęte ochroną w umowie ubezpieczenia mienia. Do polisy BI dołączona jest dodatkowa klauzula ograniczonego dostępu z której treści jednoznacznie wynika, że (...) odpowiada tylko za utratę zysku spowodowaną zakłóceniem działalności na skutek szkód w mieniu sąsiadującym, spowodowaną przez enumeratywnie wymienione ryzyka (zdarzenia losowe) odnoszące się do skutku rzeczowego – szkody w mieniu.

Zdaniem pozwanego, nie ma zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 827 k.c., ponieważ nawet strona powodowa nie potrafi przytoczyć chociażby jednego powodu, dla którego zasada słuszności miałyby zostać zastosowana w tym stanie faktycznym. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł, iż powód nie udowodnił wysokości straty na jaką wskazuje, ponieważ działalność polegająca na prowadzeniu usług hotelarskich nie była zakazana przez cały okres wskazany w pozwie. Ubezpieczenie, którego dotyczy polisa numer (...) to ubezpieczenie dobrowolne, co oznacza,

że warunki tych ubezpieczeń określone są jedynie w zawartych umowach ubezpieczenia, w tym w OWU mających zastosowanie do tych umów.

(...) SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ryzyka utraty zysku wyłącznie w przypadku, gdy ta utrata zysku jest wynikiem przerwy w działalności gospodarczej ubezpieczonego spowodowanej szkodą w mieniu tego ubezpieczonego i tylko wtedy, gdy (...) SA ponosi odpowiedzialność za tą szkodę na podstawie zawartej z tym ubezpieczonym umowy ubezpieczenia mienia. Zasada odpowiedzialności (...) SA nie została zmieniona w umowie ubezpieczenia stwierdzonej polisą. Strony nie dokonały żadnych modyfikacji postanowień wzorca umowy (OWU) w zakresie zapisów dotyczących zasady odpowiedzialności opisanej powyżej tj. nie wprowadzono żadnych postanowień odmiennych do § 1-3 OWU utraty zysku.

W dalszej części odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że OWU mienia od wszystkich ryzyk nie posługuje się innym znaczeniem pojęcia mienia od tego, które jest określone w art. 44 k.c., ponieważ w § 2 OWU wśród definicji stosowanych w tych OWU nie ma definicji ogólnej mienia, która by zmieniała to pojęcie w stosunku do obowiązującego w k.c. Nie oznacza to jednak, że przedmiotem ubezpieczenia, do którego zastosowanie mają te OWU, może być każdy hipotetyczny składnik mienia danego podmiotu, który mieści się w pojęciu mienia określonym w k.c., wszak w tym celu strony zawarły umowę określającą te składniki i wiąże je ten stosunek umowny, który reguluje te kwestie. Przedmiotem tego ubezpieczenia co do zasady może być tylko mienie określone w § 3 OWU od wszystkich ryzyk, z kolei przedmiotem ubezpieczenia konkretnej umowy ubezpieczenia może być tylko mienie, które jest określone w tej umowie ubezpieczenia.

Podsumowując, pozwany stwierdził, że odpowiedzialność ubezpieczyciela nie może być skorelowana z nieograniczonym zakresem ochrony, zawarcie takiej umowy wypaczałoby sens umowy o jakiej mowa w art. 805 k.c. Umowa ubezpieczenia ma za zadanie zapewnić ubezpieczonemu ochronę na wypadek zajścia określonego w umowie zdarzenia o charakterze losowym. Postanowienia obydwu OWU nie są niejasne dla powoda, który sam się na nie powołuje w pozwie. Trudno je uznać za niezrozumiałe, nielogiczne. To powód akceptował złożone oferty polis, ich brzmienie, zaś jeśli chodzi o wyłączenia, to ich treść nie uległa zmianie w przypadku OWU mienia od wszystkich ryzyk, zaś wyłączenia do OWU utraty zysku były analizowane przez pełnomocnika powoda, jego prezesa Powód zaakceptował treść obydwu OWU podpisując polisę. Oświadczył zgodnie z rubryką 11 polisy B1, iż otrzymał i zapoznał się z treścią OWU oraz podpisał oświadczenie do polisy. Wiedział, że warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia utraty zysku jest uprzednie lub równoczesne zawarcie z (...) SA umowy ubezpieczenia. Znał także § 3 tego OWU i skutek powstania szkody w mieniu, jak i zakres ubezpieczenia obydwu polis, w tym doprecyzowane na jego wniosek postanowienia dodatkowe oraz to, co wchodzi w skład grupy budynków podlegających ubezpieczeniu. Zresztą, przy rubryce 5, gdzie jest mowa o klauzulach stosowanych przy utracie czynszu – jest bezpośrednie odwołanie się do OWU. Dodatkowo, przy rubryce 10 i klauzulach dodatkowych do ubezpieczenia mienia, znajduje się np. wymieniona już klauzula ograniczonego dostępu i odpowiedzialności pozwanego z tytułu utraty zysku, która wprost odwołuje się do skutku rzeczowego w mieniu, na skutek przewidzianych tam zdarzeń losowych jak pożar, czy upadek drzew, budynków. Rozszerzenie odpowiedzialności miało miejsce od 23 stycznia 2020 roku, jeśli chodzi o ubezpieczenie B1, więc nie jest trafna argumentacja z pozwu sugerująca, jakoby już od dnia 9 grudnia 2019 roku obowiązywało ubezpieczenie B1 i pozwany do tego czasu miał dokonać analizy potrzeb i przedstawić ofertę ubezpieczenia. Czym innym są również wyłączenia zawarte w polisie / OWU a czym innym jest brak objęcia określonego skutku w przedmiocie ubezpieczenia oraz w zakresie ubezpieczenia. Dopiero po spełnieniu przesłanek z polisy i OWU implikujących odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, można mówić o wyłączeniu odpowiedzialności. Na kanwie tej sprawy i okoliczności, takie przesłanki nie zaistniały.

(odpowiedź na pozew k. 81-91)

Na rozprawie w dniu 8 marca 2022 roku pełnomocnik powoda oświadczył, że dochodzone w przedmiotowej sprawie roszczenie wynika z zawartej umowy ubezpieczenia, natomiast podniesiona kwestia działalności agenta ubezpieczeniowego była dodatkowym argumentem mającym na celu poparcie pozwu.

(oświadczenie k. 177)

W piśmie przygotowawczym z 15 marca 2022 roku powód, ustosunkowując się do odpowiedzi pozwanego na pozew, wskazał m.in., że nie kwestionuje stanu faktycznego co do zasady, ale kwestionuje rzetelność wykonania należytej analizy potrzeb powoda jako klienta pozwanego, tj. należyte wykonanie obowiązków agenta ubezpieczeniowego działającego w imieniu pozwanego. Kwestionuje również stanowisko pozwanego in meritum związane z zakresem odpowiedzialności pozwanego z umowy ubezpieczenia objętej polisą majątkową numer (...) rozszerzoną o ubezpieczenie Bl. Na rozprawie w dniu 8 marca 2020 roku powód potwierdził, że żądanie swoje wywodzi z nienależycie wykonanej umowy ubezpieczenia tj. bezpodstawnej odmowy wypłaty odszkodowania za utracony przez powoda zysk w sytuacji, kiedy taka odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie istnieje.

Zdaniem powoda restrykcje wprowadzone w Polsce w związku z pandemią, a w konsekwencji zamknięcie m.in. działalności hotelarskiej i w konsekwencji utrata przez powoda czynszu, są szkodą majątkową w rozumieniu polisy majątkowej (podstawowej). Powołując się na orzecznictwo Sądu Karoliny Północnej USA powód wskazał, że bezpośrednia fizyczna szkoda obejmuje niemożność posiadania czegoś w świecie rzeczywistym, materialnym lub cielesnym, a zatem opisuje scenariusz, w którym właściciele firm tracą pełen zakres praw i korzyści wynikających z korzystania lub dostępu do ich mienia wykorzystywanego w działalności gospodarczej. Bezpośrednia fizyczna szkoda obejmuje utratę możliwości korzystania lub dostępu do objętego ubezpieczeniem mienia, nawet jeżeli struktura mienia nie uległa zmianie.

Odnosząc się do kwestii zastosowania w przedmiotowej sprawie zasady słuszności powód wskazał, że zasada słuszności zawsze polega na wsparciu ubezpieczonego w sytuacji, która obiektywnie stawia go w obliczu szkody. Na poparcie swojego stanowiska przywołał przykład ubezpieczyciela we Francji, który ma wypłacić 300 milionów euro odszkodowań właścicielom restauracji. Pieniądze te będą mogli otrzymać również ci restauratorzy, którzy wcześniej nie dochodzili roszczeń lub przegrali sprawy sądowe.

W dalszej części przedmiotowego pisma przygotowawczego powód wskazał również, że pozwany nie kwestionuje wysokości szkody, a zatem przyjmuje, że szkoda powstała, jej wysokość została udowodniona w pozwie.

(pismo przygotowawcze powoda k. 180-183)

W piśmie przygotowawczym z 8 czerwca 2022 roku pozwany, odnosząc się do powyższego pisma powoda z 15 marca 2021 roku, wskazał na jego niekonsekwencję odnośnie podstaw dochodzonego w pozwie roszczenia, tj. czy podstawą tą jest polisa numer (...) oraz OWU do tej polisy (OWU mienie od wszystkich ryzyk) oraz OWU od utraty zysku (Bl), czy też nienależyta analiza potrzeb powoda jako klienta przed zawarciem umowy. Odwołując się do zeznań świadków w przedmiotowej sprawie pozwany stwierdził, że świadkowie wskazywali na aktywny udział prezesa powodowej spółki oraz jej pełnomocnika w zawieraniu umowy ubezpieczenia, którzy akceptowali propozycję ubezpieczenia zarówno w wersji podstawowej (all risk), jak i wersji rozszerzonej. Przedstawiciele powoda dopytywali o brzmienie konkretnych klauzul, działając z pełnym rozeznanie w tej materii. D. K. informował stronę powodową, że ubezpieczenie nie obejmuje pandemii jako aktu terroryzmu. Nie było mowy o odpowiedzialności pozwanego niejako „absolutnej”.

Pozwany wskazał również, że należy rozpatrywać OWU Bl i OWU All risk łącznie. Aktywowanie ubezpieczenia od utraty zysku jest uwarunkowane od uprzedniego lub równoczesnego zawarcia umowy ubezpieczenia od wszystkich ryzyk albo umowy ubezpieczenia od ognia i innych żywiołów. Mienie ubezpieczone jest mieniem określonym w polisie. Ten zakres nie podlega szerszej interpretacji, gdyż jest on jasny.

Jak stwierdza pozwany, istotne jest to, że ubezpieczenie nie może mieć nieograniczonego zakresu (ubezpieczać wszelkich ryzyk) oraz uwzględniać odpowiedzialności pozwanego za ryzyko niemożliwe do opisanie. Umowa ubezpieczenia nie mogła obejmować odpowiedzialnością skutków związanym ze stanem zagrożenia epidemicznego, gdyż taki stan zagrożenia w momencie zawarcia umowy nie był jeszcze znany.

W dalszej części przedmiotowego pisma przygotowawczego pozwany nie zgodził się również z pozostałą argumentacją powoda, w tym odwołującą się do orzecznictwa Sądu w Karolinie Północnej w Stanach Zjednoczonych oraz dotyczącą zastosowania zasad słuszności do oceny merytorycznej powództwa. Nawiązując do wcześniejszej argumentacji i wyrażonego stanowiska stwierdził, że powód nie udowodnił wysokości powstałej straty na jaką wskazuje, ponieważ działalność polegająca na prowadzeniu usług hotelarskich nie była zakazana przez cały okres wskazany w pozwie. Powodowa spółka oraz jej prezes mogli i mieli czas, aby przedstawić swoje oczekiwania i propozycje, co też czynili w toku ofertowania i zapoznawania się z propozycją ubezpieczenia pozwanego. Nie jest możliwym, aby w ramach potrzeb strony powodowej mieściła się ochrona ubezpieczeniowa za skutki związane ze stanem pandemii, w związku z ryzykiem którego nie można było wówczas przewidzieć. W polisie ubezpieczeniowej znajdowały się również postanowienia dodatkowe wyłączające w określonych sytuacjach odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, w związku z tym odpowiedzialność pozwanego nie mogła być odpowiedzialnością nieograniczoną, z czego strona powodowa musiała sobie zdawać sprawę.

W końcowej części przedmiotowego pisma przygotowawczego pozwany, powołując się na § 2 pkt. 44 OWU All risk wskazał, że z wymienionego postanowienia wynika, iż pod pojęciem szkody rozumieć należy utratę, uszkodzenie, zniszczenie lub ubytek wartości ubezpieczonego mienia, z wyłączeniem utraconych korzyści. Niczym innym jak utraconą korzyścią jest natomiast mniejszy wpływ środków pieniężnych z tytułu najmu.

(pismo przygotowawcze pozwanego k. 185-187)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w R. (dalej również jako (...) lub (...) sp. z o.o. sp. k.) prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie: – holdingów finansowych, – trustów, funduszy i podobnych instytucji finansowych, – pozostałej działalności finansowej gdzie indziej niesklasyfikowanej, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, – działalności firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych. Komplementariuszem tej spółki, uprawnionym do jej reprezentowania i prowadzenia jej spraw jest (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Prezesem zarządu tej ostatniej spółki jest K. G. (1).

niesporne, a nadto dowód:

– informacja z Rejestru Przedsiębiorców KRS dot. (...) sp. z o.o. sp. k. – k. 20-23, 69-70.

Wyżej wymieniona spółka jest właścicielem nieruchomości gruntowych, położonych w R. przy ulicy (...), zabudowanych budynkiem hotelu o powierzchni zabudowy 879 m² i powierzchni użytkowej 3 690,08 m², objętych księgami wieczystymi o numerach (...) oraz trzech stanowiących odrębne nieruchomości samodzielnych lokali niemieszkalnych, znajdujących się w budynku posadowionym na nieruchomości gruntowej, położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działkę ewidencyjną numer (...) obręb (...) Ś. o powierzchni 430 m², dla której Sąd Rejonowy w Rzeszowie VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą numer (...) wraz z prawami z nimi związanymi.

W dniu 29 października 2019 roku (...) sp. z o.o. sp. k. oraz spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarły umowę najmu ww. nieruchomości. Zgodnie z postanowieniami tej umowy, (...) był zobowiązany wykupić i utrzymywać przez cały okres najmu ubezpieczenie od wszystkich ryzyk nieruchomości, w tym przedmiotu najmu oraz (...) do wartości odtworzeniowej oraz ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej wynajmującego na kwotę nie mniejszą niż 2 000 000 złotych za jedno zdarzenie i wszystkie zdarzenia łącznie (artykuł 11 pkt. 1). Czynsz najmu, jaki najemca miał obowiązek płacić wynajmującemu, za każdy miesiąc kalendarzowy okresu najmu, począwszy od daty wydania, wynosił 106 000 złotych netto. W skali roku czynsz podstawowy łącznie wynosił 1 272 000 złotych netto. W umowie zastrzeżono, że kwota czynszu jest stała i nie ulega zmianie przez cały okres najmu. Czynsz, powiększony o należny podatek VAT, był płatny z góry w terminie 14 dni od otrzymania przez najemcę faktury VAT należycie wystawionej przez wynajmującego (artykuł 7).

niesporne, a nadto dowody:

- umowa najmu pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. a (...) sp. z o.o. z 29.10.2019 r. – k. 39-41;
- oświadczenie K. G. (1) działającego w imieniu spółki (...) sp. z o.o. sp. k. z 30.04.2020 r. o przyjęciu oferty zawarcia umowy zmieniającej umowę najmu – k. 42-43;
- przesłuchanie K. G. (1) za powoda – k. 197-198, 200.

W wykonaniu powyższej umowy, chcąc jak najlepiej zabezpieczyć się przed ryzykami prowadzonej działalności gospodarczej, K. G. (1) w korespondencji mailowej z 2 grudnia 2019 roku zwrócił się do D. K. jako (...) S.A. w sprawie zawarcia umowy ubezpieczenia OC oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk dotyczących ww. nieruchomości w R. przy ulicy (...), przesyłając spisane na trzech stronach uwagi radcy prawnego P. K. z Kancelarii (...) w W., z usług którego korzystał w sprawach ubezpieczeniowych. W korespondencji tej zwrócono m.in. uwagę na kwestię rozważenia ubezpieczenia utraty zysku (BI) z włączeniem klauzuli braku dostawy mediów oraz klauzuli ograniczenia dostępu. Wskazano m.in., że w przypadku powiązania obowiązku zapewnienia dostępu i korzystania z mediów z obowiązkiem ubezpieczenia pożaru, warto wykupić taką polisę, aby mieć ochronę np. na roszczenia o straty biznesowe po pożarze.

W toku dalszej wymiany korespondencji i kontaktów z pracownikami (...) SA, które miały głównie postać mailową oraz telefoniczną, spółkę (...) sp. z o.o. sp. k. oprócz K. G. (1) reprezentował również działający na jego zlecenie radca prawny P. K..

Osobą, z którą kontaktował się K. G. (1) oraz P. K. w sprawie zawarcia powyższych umów ubezpieczenia, był wspomniany już D. K., do którego skierowana została ww. korespondencja mailowa. Ponieważ D. K. nie posiadał wystarczających uprawnień do samodzielnej obsługi przedmiotowych produktów i przeprowadzenia postępowania przygotowania ofert oraz zawarcia umów ubezpieczeniowych z klientem korporacyjnym, jakim jest ww. spółka, cały proces przygotowania ofert, odpowiedzi na zadawane pytania oraz podejmowania decyzji w przedmiocie zawarcia umowy, był prowadzony przez pracowników Pionu Klienta Korporacyjnego. Bezpośrednio, wymianę korespondencji oraz rozmowy telefoniczne z K. G. (1) i P. K. prowadził natomiast D. K., przesyłając przygotowane wcześniej przez Pion Klienta Korporacyjnego projekty polis ubezpieczeniowych, czy też odpowiedzi na pytania dotyczące poszczególnych postanowień umownych. W toku prowadzonych rozmów i wymiany korespondencji elektronicznej, w sposób bardzo szczegółowy omówiony został zakres ubezpieczenia ww. nieruchomości, udzielono wyczerpujących odpowiedzi na wszystkie poruszane przez K. G. (1) i P. K. zagadnienia.

Powyższa korespondencja mailowa z 2 grudnia 2019 roku przekazana została przez D. K. do A. W. z Oddziału (...) SA celem dokonania analizy dodatkowych wymagań i uwag, które powinny znaleźć się w polisie. A. W., w toku postępowania zawierania umów ubezpieczeniowych, zajmowała się przede wszystkim wprowadzaniem danych do systemu, w tym wprowadzaniem polis do systemu i ustalaniem ich zakresu, pozyskiwaniem dodatkowych danych a także uzyskiwaniem akceptacji.

dowody:

- mail od K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. do D. K. z (...) S.A. z 02.12.2019 r. – k. 143-144v;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 02.12.2019 r. – k. 142v-143;
- zeznania świadka A. W. – k. 173-174, 178,
- zeznania świadka D. K. – k. 174-175, 178.

Następnie, w korespondencji mailowej z 4 grudnia 2019 roku, działająca również w imieniu powoda spółka (...), zwróciła się do D. K. z (...) SA w sprawie ubezpieczenia ryzyka utraty czynszu w ramach ubezpieczenia działalności (...) sp. z o.o. sp. k. W korespondencji tej wyrażono chęć uzyskania zabezpieczenia ryzyka utraty tego czynszu w

wysokości szacunkowo 120 000 złotych miesięcznie na okres nie krótszy niż 12 miesięcy. Zwrócono się również o przedstawienie oferty zabezpieczenia takiego ryzyka na okres nie krótszy niż 12 miesięcy, podanie ceny takiego ubezpieczenia, wskazanie ewentualnych wyłączeń, w których ubezpieczenie nie będzie działało.

Powyższa korespondencja mailowa jeszcze tego samego dnia przekazana została przez D. K. A. W. z Oddziału (...) SA do dalszego procedowania. W dniu 4 grudnia 2019 roku D. K. przekazał również A. W. w korespondencji mailowej dane dotyczące sumy wyposażenia ww. nieruchomości, przekazane w rozmowie telefonicznej przez stronę powodową.

dowody:

- mail od M. J. z (...) jako działającego w imieniu K. G. (1) do D. K. z (...) S.A. z 04.12.2019 r. – k. 44, 134-134v;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 04.12.2019 r. – k. 134;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 04.12.2019 r. – k. 142-142v;
- przesłuchanie K. G. (1) w charakterze powoda – k. 197-198, 200.

W dniu 5 grudnia 2019 roku A. W. przesłała D. K. drogą elektroniczną propozycje ubezpieczenia dla (...) sp. z o.o. sp. k. po korekcie, dotyczące limitów ubezpieczenia dla uszkodzeń maszyn oraz szkód elektrycznych. Tego samego dnia D. K. przesłał K. G. (2) z (...) mailem wstępne propozycje dotyczące ubezpieczenia ww. nieruchomości.

W odpowiedzi, K. G. (1) po konsultacji z radcą prawnym P. K., w mailu z 6 grudnia 2019 roku poinformował D. K. o chęci dalszego procedowania zawarcia przedmiotowych umów ubezpieczenia, przesyłając jednocześnie spisane na jednej stronie formatu A4 uwagi P. K. dotyczące tychże umów.

dowód:

- mail od D. K. z (...) S.A. do K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. z 05.12.2019 r. – k. 141v-142;
- mail od A. W. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora Oddziału Grupy (...) S.A. z 05.12.2019 r. – k. 142;
- mail od K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. do D. K. z (...) S.A. z 06.12.2019 r. – k. 140v-141v.

W dniu 9 grudnia 2019 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) spółką akcyjną w W. zawarta została umowa ubezpieczenia od wszystkich ryzyk (All risk). Umowa ta nie obejmowała jeszcze wówczas ubezpieczenia ryzyka utraty czynszu najmu hotelu, gdyż strony na tamtym etapie prowadzenia rozmów i wymiany korespondencji, nie doszły jeszcze do porozumienia w tym zakresie. Kwestia rozszerzenia powyższej umowy o ubezpieczenie od utraty czynszu była dalej omawiana i procedowana pomiędzy stronami, natomiast z uwagi na upływ terminu obowiązywania dotychczasowej umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości, w dniu 9 grudnia 2019 roku, zawarta została ww. umowa ubezpieczenia All risk, zaakceptowana przez obie strony, które złożyły zgodne oświadczenia woli w przedmiocie jej zawarcia w tym zakresie oraz kształcie.

W przedmiotowej umowie ubezpieczenia od wszystkich ryzyk suma ubezpieczenia grupy ww. budynków oraz lokali przy ulicy (...) w R. określona została na kwotę 25 000 000 złotych, natomiast wyposażenia tychże budynków i lokali, maszyn i urządzeń na kwotę 200 000 złotych. Umowa ta zawierała następujące klauzule dodatkowe: – Klauzulę maszyn od uszkodzeń, – Klauzulę ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia, – Klauzulę kosztów akcji ratowniczej, – Klauzulę kosztów zabezpieczenia przed szkodą, – Klauzulę szkód elektrycznych, – Klauzulę wynagrodzenia ekspertów.

Do powyższej umowy mają zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia Mienia od Wszystkich Ryzyk (dalej również jak: OWU Od Wszystkich Ryzyk lub OWU All risk), ustalone uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z 15 stycznia 2016 roku ze zmianami, ustalonymi uchwałą numer (...) z dnia 6 lipca 2018 roku. W Polisie Ubezpieczenia Mienia od Wszystkich

Ryzyk numer (...) zawarte zostało oświadczenie (...) sp. z o.o. sp. k., że przed zawarciem umowy otrzymał OWU Od Wszystkich Ryzyk oraz Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym.

dowody:

- Polisa Ubezpieczenia Mienia od Wszystkich Ryzyk numer (...) wystawiona przez (...) S.A. z 10.12.2019 r – k. 97-98, wraz z oświadczeniami – k. 99;
- propozycja ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk – k. 100-102;
- informacje do oceny ryzyka do propozycji ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk – k. 102v;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 09.12.2019 r. – k. 140-140v;
- mail od K. W. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora Oddziału Grupy (...) S.A. i A. W. z Oddziału (...) S.A. z 09.12.2019 r. – k. 140;
- zeznania świadka A. W. – k. 173-174, 178,
- zeznania świadka D. K. – k. 174-175, 178;
- zeznania świadka T. H. – k. 176-177, 178;
- przesłuchanie K. G. (1) za powoda – k. 197-198, 200.

Zgodnie z postanowieniami Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk niżej wymienionym pojęciom nadano następującą treść i znaczenie:

- budowle – trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynki wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczną i użytkową; za budowlę uważa się również namiot, w tym budynek z pokryciem namiotowym lub brezentowym, szklarnię, inspekt (§ 2 pkt. 2),
- budynki – obiekty budowlane trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z instalacjami oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiące całość techniczną i użytkową; za budynek uważa się również tymczasowy obiekt budowlany nie połączony trwale z gruntem, taki jak kiosk, pawilon sprzedaży ulicznej lub wystawowy, obiekt kontenerowy, przyczepę gastronomiczną, barakowóz (§ 2 pkt. 3),
- mienie najmowane – mienie przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innego rodzaju umowy o podobnym charakterze (§ 2 pkt. 22),
- obiekt budowlany – a) budynek, b) budowla, c) obiekt małej architektury (§2 pkt. 30),
- obiekt małej architektury – element wyposażenia otoczenia budynku, taki jak lampa oświetleniowa, posąg, murek ogrodowy, grill murowany, fontanna, basen, pergola, altana, urządzenia sportowe służące do rekreacji, piaskownica, śmietnik, wodotrysk, huśtawka, drabinki (§ 2 pkt. 31),
- odszkodowanie – świadczenie pieniężne przysługujące ubezpieczonemu w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego objętego zakresem ubezpieczenia, po uprzednim pomniejszeniu o franszyzę redukcyjną, o ile została przewidziana w umowie ubezpieczenia (§ 2 pkt. 32),
- suma ubezpieczenia – określoną w umowie ubezpieczenia kwotę stanowiącą górną granicę odpowiedzialności (...); jeżeli OWU lub umowa ubezpieczenia przewiduje limit odpowiedzialności (...) z tytułu określonych szkód, wówczas limit ten stanowi górną granicę odpowiedzialności (...) z tytułu tych szkód (§ 2 pkt. 43),

– szkoda – utratę, uszkodzenie, zniszczenie lub ubytek wartości ubezpieczonego mienia, z wyłączeniem utraconych korzyści (§ 2 pkt. 44),

– ubezpieczający – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia (§ 2 pkt. 47),

– ubezpieczony – osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą lub osobę fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej w przypadku o którym mowa w § 3 ust. 3, na rachunek której zawarta została umowa ubezpieczenia (§ 2 pkt. 48),

– wypadek ubezpieczeniowy – niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przysłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 4 ust. 1, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia (§ 2 pkt. 64),

– zdarzenie losowe – ogień, huragan, deszcz nawalny, powódź, grad, lawina, napór śniegu lub lodu, uderzenie pioruna, eksplozja, upadek statku powietrznego, upadek drzew, budynków lub budowli, trzęsienie ziemi, osuwanie i zapadanie się ziemi, uderzenie pojazdu, huk ponaddźwiękowy, dym i sadza, następstwa szkód wodociągowych (§ 2 pkt. 66).

W § 3 ust. 1 OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk postanowiono, że przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie ubezpieczenia:

1) ewidencjonowane przez ubezpieczonego, stanowiące jego własność lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, przy czym w przypadku mienia najmowanego tylko mienie wymienione w lit. A-h oraz wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej pojedyncze składniki mienia lub kategorie mienia:

a) budynki,

b) budowle,

c) lokale,

d) obiekty małej architektury,

e) maszyny, urządzenia i wyposażenie,

f) środki obrotowe,

g) niskocenne składniki majątku,

h) mienie osób trzecich,

i) wartości pieniężne,

2) mienie osobiste pracowników,

3) ewidencjonowane przez ubezpieczonego nakłady adaptacyjne, z zastrzeżeniem ust. 2-9.

Stosownie do dalszych postanowień OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk, z zastrzeżeniem postanowień § 6 oraz innych wyłączeń określonych w umowie ubezpieczenia, (...) odpowiadał za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w okresie ubezpieczenia i miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego (§ 4 ust. 1).

W § 6 OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk zawarty został obszerny katalog przypadków, w których (...) nie odpowiada za szkody. Jednym z nich było: – wyrządzenie szkody umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę umyślną lub rażące niedbalstwo ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną należy rozumieć winę umyślną lub

rażące niedbalstwo: c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy i prokurentów (§ 6 ust. 1 ppkt. 1 c).

W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązani byli:

- 1) użyć dostępnych im środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną, o ile zachodzi taka potrzeba,
- 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić (...) pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do dochodzenia roszczeń regresowych (§ 15 ust. 1).

(...) S.A. zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym (§ 22 ust. 1). Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania (...) wypłaca w terminie określonym w ust. 1 (§ 22 ust. 2).

Załącznik numer 1 do OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk zawierał następujące klauzule dodatkowe: – Klauzulę Przepięć, – Klauzulę Rozmrożenia, – Klauzulę Dewastacji, – Klauzulę Graffiti, – Klauzulę Aktów Terroryzmu, – Klauzulę Dodatkowych Kosztów Działalności Gospodarczej, – Klauzulę Stałych Kosztów Działalności Gospodarczej, – Klauzule Drobnych Prac Remontowo-Budowlanych, – Klauzulę Kosztów Odtworzenia Dokumentacji, – Klauzulę Kosztów Uprzątnięcia Pozostałości Po Szkodzie, – Klauzulę Miejsca Ubezpieczenia (Lokalizacji), – Klauzulę Ubezpieczenia Nowych Inwestycji, – Klauzulę Zmiany Franszys Redukcyjnych na Integralne, – Klauzulę Katastrofy Budowlanej, – Klauzulę Ubezpieczenia Środków Obrotowych Lub Mienia Osób Trzecich Na Sumy Zmienne, – Klauzulę Kosztów Poszukiwania Przyczyn Szkody, – Klauzulę Zrzeczenia Się Prawa Do Regresu, – Klauzulę Strajków, Rozruchów, Zamieszek Wewnętrznych.

Załącznik numer 2 do OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk określał wymogi w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych ubezpieczonego mienia oraz limity odpowiedzialności (...) dla wartości pieniężnych.

dowód:

– Ogólne Warunki Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk – k. 107-120.

Stosownie do Informacji o Produkcie Ubezpieczeniowym Ubezpieczenie Mienia Od Wszystkich Ryzyk, która również stanowiła załącznik do ww. Polisy ubezpieczenia z 9 grudnia 2019 roku numer (...), umowa obejmowała wyłącznie elementy produktu wybrane przez klienta. Ubezpieczeniu podlegało wskazane w polisie mienie wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej, stanowiące własność ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie m.in. umowy najmu, dzierżawy, leasingu oraz mienie osób trzecich powierzone w celu wykonania usługi.

(...) S.A. odpowiadał za szkody spowodowane m.in. ogniem, huraganem, powodzią, lawiną, naporem śniegu i lodu, zalaniem, eksplozją, stanowiące następstwa szkód wodociągowych, za szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku: kradzieży z włamaniem, rabunku w lokalu oraz rabunku oraz za inne nietypowe szkody w mieniu nie wyłączone w umowie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia, na wniosek ubezpieczającego i za zapłatą dodatkowej składki, mógł zostać rozszerzony o klauzule dodatkowe m.in. przepięć, dewastacji, rozmrożenia, terroryzmu,

dowód:

– informacja o produkcie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk – k. 53.

Następnie, już po zawarciu powyższej Umowy Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk z 9 grudnia 2019 roku pomiędzy stronami trwały rozmowy, wymiana korespondencji oraz ustalenia odnośnie zawarcia aneksu do tej umowy dotyczącego rozszerzenia zakresu ochrony objętej tą umową o ubezpieczenie ryzyka utraty czynszu. Rozmowy te, ustalenia i wymiana korespondencji były także szczegółowe. Powód, korzystający z pomocy radcy prawnego P. K., przeanalizował postanowienia aneksu i ww. polisy o numerze (...) w zmienionym kształcie oraz Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Utraty Zysku (dalej również jako: OWU Utraty Zysku). Pozwany (...) S.A. natomiast udzielił jemu wyczerpujących informacji i odpowiedzi na pytania z którymi się zwracał, a także ustosunkował do przedłożonych propozycji postanowień umowy. Podobnie, jak i w przypadku rozmów i wymiany korespondencji w przedmiocie zawarcia Polisy Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk, działający w imieniu (...) sp. z o.o. sp. k. K. G. (1) oraz P. K., kontaktowali się głównie z D. K. z ramienia (...) S.A., natomiast projekty aneksu i zmienionej polisy ubezpieczeniowej, uzupełnionej o klauzule ubezpieczenia od ryzyka utraty czynszu, odpowiedzi na zadawane pytania, jak również decyzje co do zawarcia aneksu sporządzane były przez pracowników Pionu Klienta Korporacyjnego. Korespondencja, jaką D. K. otrzymywał od K. G. (1), najpierw była przez niego przekazywana A. W. z Oddziału (...) S.A., która wykonywała m.in. czynności techniczne związane z wprowadzeniem danych do systemu informatycznego, pozyskaniem dodatkowych informacji oraz uzyskaniem niezbędnych akceptacji. Fakt zawarcia wcześniej przez (...) sp. z o.o. sp. k. Umowy Ubezpieczenia Mienia od Wszystkich Ryzyk stanowił niezbędny warunek dla możliwości zawarcia następnie aneksu rozszerzającego tą umowę i polisę ubezpieczeniową o ubezpieczenie od ryzyka utraty czynszu.

W dniu 18 grudnia 2019 roku B. S. z Oddziału (...) SA wysłała do D. K. maila, w którym przekazała jemu informację, jakie konkretnie obiekty wchodzi w skład stanowiącej własność (...) sp. z o.o. sp. k. grupy budynków przy ulicy (...) w R.. Następnie, w korespondencji mailowej z 20 grudnia 2019 roku K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. przesłał D. K. opracowany przez działającego na jego zlecenie radcę prawnego R. J. opis ww. nieruchomości.

W toku dalszego procedowania przedmiotowego aneksu oraz rozszerzenia zakresu ww. polisy ubezpieczeniowej o ubezpieczenie od ryzyka utraty czynszu, A. W. w korespondencji elektronicznej w dniu 27 stycznia 2020 roku przesłała do D. K. i T. S. z (...) SA przygotowaną ofertę ubezpieczenia od utraty zysku (BI), a następnie D. K. tego samego dnia przesłał ją wraz z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Od Utraty Zysku K. G. (1), prosząc o potwierdzenie w przypadku akceptacji.

W odpowiedzi, reprezentujący (...) sp. z o.o. sp. k. radca prawny P. K., po kilku dniach w korespondencji mailowej skierowanej do D. K. z 31 stycznia 2020 roku, zwrócił się o podanie klauzuli ryzyka utraty czynszu argumentując, że w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia oraz na stronach internetowych (...) S.A. nie znalazł treści tej klauzuli. Przedstawił również własną propozycję treści Klauzuli Reprezentantów. D. K. przesłał jego wiadomość A. W., zwracając się przy tym o uzupełnienie oferty o wymogi przekazane przez biuro prawne klienta. Następnie, A. W. w korespondencji z tego samego dnia, przesłanej do D. K. i T. S. z (...) S.A. wskazała, że treść klauzuli stosowanej w przypadku ubezpieczenia utraty czynszu jest w propozycji ubezpieczenia na samym dole, przytaczając jednocześnie brzmienie tej klauzuli, która była następująca: „Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że w przypadku wynajmu pomieszczeń lub powierzchni okres odszkodowawczy kończy się nie później niż w dniu przywrócenia mienia do stanu umożliwiającego podjęcie dotychczasowej działalności”. Zaznaczyła również, że uregulowania dotyczące klauzuli reprezentantów zawarte są w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, przytaczając również jednocześnie stosowny fragment OWU. Informacje te i wyjaśnienia z Pionu Klienta Korporacyjnego przekazane zostały następnie przez D. K. pełnomocnikowi powoda radcy prawnemu P. K..

Po uzyskaniu odpowiedzi i informacji ze strony pracowników (...) S.A., radca prawny P. K., w korespondencji pochodzącej również z 31 stycznia 2020 roku, podziękował za nie, nie wnosząc zastrzeżeń co do ich treści. Nie przedstawił również żadnych propozycji zmian, ani poprawek.

dowody:

– mail od B. S. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora oddziału grupy (...) S.A. z 18.12.2019 r. – k. 139;

- mail od K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. do D. K. z (...) S.A. z 20.12.2019 r. – k. 138-138v;
- mail od A. W. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora Oddziału Grupy (...) S.A. oraz T. S. z (...) S.A. z 27.01.2020 r. – k. 132v-133;
- mail od D. K. z (...) S.A. do K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. z 27.01.2020 r. – k. 132-132v;
- mail od pełnomocnika powoda do D. K. z (...) S.A. z 31.01.2020 r. – k. 127v-128, 130v-131;
- mail od pełnomocnika powoda do D. K. z (...) S.A. z 31.01.2020 r. – k. 129;
- mail od D. K. z (...) S.A. do pełnomocnika powoda z 31.01.2020 r. – k. 129-129v;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 31.01.2020 r. – k. 127, 130-130v;
- mail od A. W. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora Oddziału Grupy (...) S.A. oraz T. S. z (...) S.A. z 31.01.2020 r. – k. 126v-127, 129v-130;
- mail od D. K. z (...) S.A. do pełnomocnika powoda z 31.01.2020 r. – k. 126-126v;
- mail od pełnomocnika powoda do D. K. z (...) S.A. z 31.01.2020 r. – k. 125v-126;
- zeznania świadka A. W. – k. 173-174, 178,
- zeznania świadka D. K. – k. 174-175, 178;
- zeznania świadka T. H. – k. 176-177, 178;
- przesłuchanie K. G. (1) w charakterze powoda – k. 197-198, 200.

W dniu 1 lutego 2020 roku nastąpiła ostateczna akceptacja ze strony K. G. (1) i P. K. działających w imieniu (...) sp. z o.o. sp. k. oferty zawarcia aneksu do ww. umowy ubezpieczenia, rozszerzającego zakres ochrony ubezpieczeniowej, na ryzyko utraty zysku w zakresie utraty czynszu najmu hotelu przy ul. (...) w R.. W konsekwencji, tego też dnia doszło do zawarcia umowy zmieniającej pierwotną umowę ubezpieczenia o numerze (...), poprzez objęcie jej zakresem również ww. ryzyka. Sama polisa, obejmująca wprowadzone zmiany, wystawiona została natomiast dopiero 3 lutego 2020 roku i wynika z niej, że rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o ryzyko utraty zysku (utrata czynszu) za obopólną zgodą i wolą stron dokonane zostało z datą wsteczną tj. od 23 stycznia 2020 roku.

dowody:

- mail od K. G. (1) z (...) sp. z o.o. sp. k. do D. K. z (...) S.A. z 01.02.2020 r. – k. 125v;
- mail D. K. jako dyrektora Oddziału (...) S.A. do A. W. z Oddziału (...) S.A. z 03.02.2020 r. – k. 125-125v;
- mail od A. W. z Oddziału (...) S.A. do D. K. jako dyrektora Oddziału Grupy (...) S.A. z 03.02.2020 r. – k. 125;
- szczegóły polisy numer (...) – k. 150-153;
- Polisa Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk numer (...) wystawiona przez (...) S.A. z 10.12.2019 r. obejmująca również ubezpieczenie od utraty zysku – k. 45-48, 103-106;
- Ogólne Warunki Ubezpieczenia Utraty Zysku – k. 49-52, 121-124;
- zeznania świadka A. W. – k. 173-174, 178,

- zeznania świadka D. K. – k. 174-175, 178;
- zeznania świadka T. H. – k. 176-177, 178;
- przesłuchanie K. G. (1) w charakterze powoda – k. 197-198, 200.

Zgodnie z treścią powyższej polisy o numerze (...), obejmującej również ubezpieczenie ryzyka utraty czynszu, suma ubezpieczenia grupy ww. budynków oraz lokali przy ulicy (...) w R. określona została również na kwotę 25 000 000 złotych, natomiast wyposażenia tychże budynków i lokali, maszyn i urządzeń na kwotę 200 000 złotych. Umowa ta zawierała następujące klauzule dodatkowe: – Klauzulę maszyn od uszkodzeń, – Klauzulę ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia, – Klauzulę kosztów akcji ratowniczej, – Klauzulę kosztów zabezpieczenia przed szkodą, – Klauzulę szkód elektrycznych, – Klauzulę wynagrodzenia ekspertów. Ponadto, dodatkowo zawierała: – Klauzulę ograniczonego dostępu oraz – Klauzulę stosowaną w przypadku ubezpieczenia utraty czynszu. Stosownie do treści Klauzuli ograniczonego dostępu, z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, (...) ponosi odpowiedzialność za utratę przewidywanego zysku brutto spowodowana przerwą w działalności gospodarczej ubezpieczonego na skutek szkody w mieniu bezpośrednio sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia powstałej w wyniku zajścia któregośkolwiek z następujących zdarzeń losowych: pożaru, uderzenia pioruna, eksplozji, upadku statku powietrznego, powodzi, huraganu, deszczu nawalnego, szkody wodociągowej, gradu, lawiny, naporu śniegu lub lodu, trzęsienia ziemi, osuwania i zapadania się ziemi, uderzenia pojazdu lądowego, huków ponaddzwiękowego, dymu i sadzy, upadku drzew, budynków lub budowli, w rezultacie którego będzie utrudniony lub uniemożliwiony dostęp do miejsca ubezpieczenia i ograniczona będzie możliwość korzystania z niego w normalnym trybie. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, maksymalny okres odszkodowawczy oraz wysokość franszyzy redukcyjnej określone są w umowie ubezpieczenia. Jeśli chodzi natomiast o Klauzulę stosowaną w przypadku ubezpieczenia utraty czynszu, to zgodnie z jej treścią z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że w przypadku wynajmu pomieszczeń lub powierzchni, okres odszkodowawczy kończy się nie później niż w dniu przywrócenia mienia do stanu umożliwiającego podjęcie dotychczasowej działalności

Do powyższej umowy mają zastosowanie Ogólne Warunki Ubezpieczenia Mienia od Wszystkich Ryzyk (dalej również jako: OWU Od Wszystkich Ryzyk lub OWU All risk), ustalone uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z 15 stycznia 2016 roku ze zmianami ustalonymi uchwałą numer (...) z dnia 6 lipca 2018 roku, a także Ogólne Warunki Ubezpieczenia Utraty Zysku (dalej również jako: OWU Utraty Zysku). W Polisie zawarte zostało oświadczenie (...) sp. z o.o. sp. k., że przed zawarciem umowy otrzymał OWU Od Wszystkich Ryzyk, Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, a także OWU Utraty Zysku.

dowód:

– Polisa Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk numer (...) wystawiona przez (...) S.A. z 10.12.2019 r. obejmująca również ubezpieczenie od utraty zysku – k. 45-48, 103-106.

Zgodnie z postanowieniami Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Utraty Zysku, warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia utraty zysku jest uprzednie lub równoczesne zawarcie z (...) umowy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk albo umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów (§ 1 ust. 2).

W OWU Utraty Zysku niżej wymienionym pojęciom nadano następującą treść i znaczenie:

– obrót – suma przychodów uzyskanych oraz należnych ubezpieczonemu z tytułu sprzedaży produktów lub towarów oraz świadczonych usług w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w miejscu ubezpieczenia; obrót nie obejmuje przychodów z operacji giełdowych lub innych inwestycji o charakterze pieniężnym lub kapitałowym (§ 2 ust. 1 pkt. 1),

– zysk brutto – kwota stanowiąca różnicę pomiędzy: 1) sumą wartości obrotu, produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na koniec roku obrotowego, 2) sumą wartości produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na początek roku obrotowego i nieubezpieczonych kosztów działalności (§ 2 ust. 1 pkt. 2),

– obrót standardowy – obrót uzyskany w roku bezpośrednio poprzedzającym powstanie szkody w mieniu w okresie rozpoczynającym i kończącym się w analogicznych datach, jak początek i koniec okresu odszkodowawczego i skorygowany stosownie do długości okresu odszkodowawczego, przy czym w przypadku, gdy okres odszkodowawczy przekracza 12 miesięcy, wartość powinna zostać zwiększona w takiej proporcji, w jakiej długość okresu odszkodowawczego pozostaje do 12 miesięcy; wartość obrotu standardowego powinna być także odpowiednio skorygowana w przypadkach, jeżeli sezonowość, zachodzące zmiany trendu rynkowego lub specyfika prowadzonej działalności gospodarczej wpłynęły na wyniki takiej działalności, w celu uzyskania możliwie dokładnego\ szacunku wyników, jakie ubezpieczony uzyskałby w okresie odszkodowawczym, gdyby szkoda w mieniu nie powstała (§ 2 ust. 1 pkt. 6),

– odszkodowanie – świadczenie pieniężne przysługujące ubezpieczonemu w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, po uprzednim pomniejszeniu o franszyzę redukcyjną (§ 2 ust. 1 pkt. 7),

– okres odszkodowawczy – okres, który rozpoczyna się w dniu powstania szkody w mieniu i trwa tak długo, jak długo szkoda w mieniu wywiera negatywny wpływ na wyniki prowadzonej działalności gospodarczej, nie dłużej jednak niż maksymalny okres odszkodowawczy (§ 2 ust. 1 pkt. 8),

– maksymalny okres odszkodowawczy – wskazany przez ubezpieczającego w umowie ubezpieczenia przewidywany okres, liczony od dnia, w którym powstała szkoda w mieniu, jaki byłby liczony ubezpieczonemu w przypadku całkowitego zniszczenia mienia do jego odtworzenia, ponownego rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej oraz uzyskania obrotu, jaki ubezpieczony osiągnąłby, gdyby szkoda w mieniu nie powstała (§ 2 ust. 1 pkt. 9),

– wypadek ubezpieczeniowy – niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda w mieniu (§ 2 ust. 1 pkt. 10),

– szkoda w mieniu – utrata, zniszczenie lub uszkodzenia mienia objęte ochroną w umowie ubezpieczenia mienia (§ 2 ust. 1 pkt. 11),

– umowa ubezpieczenia mienia – zawarta z (...) umowa ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów albo umowa ubezpieczenie od wszystkich ryzyk, o których mowa w § 1 ust. 2, obejmujące ochroną mienie ubezpieczonego (§ 2 ust. 1 pkt. 12),

– umowa ubezpieczenia – umowa zawarta z zastosowaniem OWU Utraty Zysku (§ 2 ust. 1 pkt. 17).

Przedmiotem ubezpieczenia był przewidywany zysk brutto, który ubezpieczony osiągnąłby w maksymalnym okresie odszkodowawczym w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą w miejscu ubezpieczenia, gdyby działalność ta nie została przerwana lub zakłócona na skutek powstania szkody w mieniu (§ 3 ust. 1 zd. 1).

(...) S.A. udzielał ochrony ubezpieczeniowej wyłącznie w przypadku, gdy przerwa lub zakłócenie prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej zaistniała wskutek szkody w mieniu powstałej w miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia, za którą (...) ponosi odpowiedzialność na podstawie umowy ubezpieczenia mienia, niezależnie od franszyzy redukcyjnej wskazanej w tej umowie ubezpieczenia mienia (§ 3 ust. 3).

Stosownie do dalszych postanowień OWU Utraty Zysku, (...) S.A. nie ponosił odpowiedzialności za szkody powstałe m.in. w następstwie:

– szkody w mieniu, za którą (...) nie ponosi odpowiedzialności na podstawie umowy ubezpieczenia mienia (§ 5 ust. 1 pkt. 1),

– szkody w mieniu objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie klauzul dodatkowych lub postanowień dodatkowych lub odbiegających od ustalonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia, które mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia mienia (§ 5 ust. 1 pkt. 2),

– działania lub zaniechania, w tym decyzji właściwych władz lub organów, które opóźniają lub uniemożliwiają odbudowę lub odtworzenie zniszczonego mienia lub dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez ubezpieczonego (§ 5 ust. 1 pkt. 5),

– umyślnego działania lub zaniechania lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę ubezpieczającego lub ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, należy rozumieć: c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – członków zarządu lub prokurentów (§ 5 ust. 1 pkt. 11).

Z treści § 8 ust. 1 OWU Utraty Zysku wynika, że jeżeli strony nie umówią się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku. Odpowiedzialność (...) rozpoczyna się w dniu wskazanym w umowie ubezpieczenia (początek okresu ubezpieczenia) (§ 8 ust. 2), przy czym okres ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia nie może wykraczać poza okres ubezpieczenia w umowie ubezpieczenia mienia (§ 8 ust. 3).

Zgodnie z § 15 ust. 1 OWU Utraty Zysku (...) S.A. zobowiązany był wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania (...) S.A. powinien wypłacić w terminie przewidzianym w § 15 ust. 1 (§ 15 ust. 2).

dowód:

– Ogólne Warunki Ubezpieczenia Utraty Zysku – k. 49-52, 121-124.

W związku z pandemią SARS-CoV-2 / COVID-19 władze publiczne w marcu 2020 roku oraz kolejnych miesiącach ustanowiły na mocy powszechnie obowiązujących przepisów prawa ograniczenia i restrykcje związane między innymi z funkcjonowaniem działalności gospodarczej. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 13 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego wprowadzono szereg ograniczeń m.in. w zakresie możliwości prowadzenia obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania (§ 5 ust. 1 pkt. 1 ww. Rozporządzenia). Zakaz prowadzenia tego rodzaju działalności miały charakter całkowity (§ 6 ust. 1 Rozporządzenia). Następnie, Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 20 marca 2020 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został wprowadzony stan epidemii. Ponadto, w dniu 31 marca 2020 roku Rada Ministrów wydała Rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w którym to okresie od dnia 31 marca 2020 roku do dnia odwołania ustanowiono czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców działalności związanej z prowadzeniem usług hotelarskich w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, przy czym w okresie od 1 do 11 kwietnia 2020 roku ograniczenia te polegały na całkowitym zakazie prowadzenia działalności, z wyłączeniem realizacji usług polegających na zapewnieniu miejsca zakwaterowania dla osób: a) objętych kwarantanną lub izolacją, b) wykonujących zawód medyczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej, c) w związku z wykonywaniem przez nie czynności zawodowych lub zadań służbowych, lub pozarolniczej działalności gospodarczej, lub prowadzeniem działalności rolniczej (§ 8 ust. 1 pkt. 1 i § 9 ust. 1 Rozporządzenia).

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 10 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, do dnia 19 kwietnia 2020 roku ustanowiono czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców ww. działalności związanej z prowadzeniem usług hotelarskich. Ograniczenia te polegały na całkowitym zakazie prowadzenia działalności, z wyłączeniem realizacji usług polegających na zapewnieniu miejsca zakwaterowania dla ww. osób jak w Rozporządzeniu z 31 marca 2020 roku (§ 8 ust. 1 pkt. 1 i § ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia).

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 19 kwietnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, do odwołania ustanowiono czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców działalności związanej z prowadzeniem ww. usług hotelarskich, które miało charakter całkowity, z wyłączeniem realizacji usług, polegających na zapewnieniu miejsca zakwaterowania dla ww. osób jak w Rozporządzeniu z 10 kwietnia 2020 roku, a także dla pacjentów i ich opiekunów, jeżeli konieczność zakwaterowania wynika z warunków określonych dla danego świadczenia opieki zdrowotnej (§ 8 ust. 1 i § 9 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia).

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 2 maja 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii do dnia 3 maja 2020 roku ustanowiono czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców działalności związanej z prowadzeniem przedmiotowych usług hotelarskich, a ograniczenia te polegały na całkowitym zakazie prowadzenia działalności (§ 7 ust. 2 pkt. 1 i § 8 ust. 3 pkt. 1 Rozporządzenia).

W Rozporządzeniu Rady Ministrów z 16 maja 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii zniesiono w istotnym zakresie ograniczenia prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w postaci usług hotelarskich. Jak wynika z § 7 ust. 3 tego Rozporządzenia prowadzenie tej działalności było dopuszczalne, z wyłączeniem jednakże o działalność o której mowa w 1) w ust. 1 pkt. 1 (tj. m.in. działalności polegającej na organizacji, promocji lub zarządzaniu imprezami, takimi jak targi, wystawy, kongresy, konferencje, związanej ze sportem, rozrywkowej i rekreacyjnej, w szczególności polegającej na prowadzeniu miejsc spotkań, klubów, w tym klubów tanecznych i klubów nocnych, oraz basenów, siłowni, klubów fitness, sal zabaw i parków rozrywki, z wyłączeniem działalności przewodników górskich), 2) w ust. 1 pkt. 2 (tj. działalność polegającej m.in. na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu, związanej z konsumpcją i podawaniem napojów, związanej z prowadzeniem kasyn, z wyłączeniem kasyn internetowych), wykonywanej na terenie prowadzenia usług hotelarskich; przepis ust. 4 stosuje się (§ 7 ust. 3 Rozporządzenia).2

W kolejnych dwóch Rozporządzeniach Rady Ministrów z 29 maja 2020 roku oraz 19 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii również uznano za dopuszczalne co do zasady prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w postaci usług hotelarskich, przy zastosowaniu jednakże określonych w tychże Rozporządzeniach ograniczeń.

niesporne

Na skutek ogłoszenia najpierw stanu epidemicznego, a następnie epidemii oraz wprowadzenia przez władze publiczne powyższych ograniczeń i zakazów, wynajmująca od (...) sp. z o.o. sp. k. ww. nieruchomość w R. przy ulicy (...) spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., była pozbawiona w czasie ich obowiązywania całkowicie lub częściowo możliwości prowadzenia w tej nieruchomości dotychczasowej działalności w postaci usług hotelarskich. Ogłoszony stan epidemiczny a następnie stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 spowodował znaczący spadek obrotów i przychodów w całej branży hotelarskiej, a także m.in. w branży gastronomicznej, w tym w lokalu gastronomicznym.

W związku z powyższą sytuacją, w dniu 30 kwietnia 2020 roku pomiędzy ww. spółkami (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) sp. z o.o. zawarta została przed notariuszem umowa zmieniająca pierwotną umowę najmu, na mocy której czynsz

najmu nieruchomości przy ulicy (...) w R. na okres 3 miesięcy tj. od kwietnia do czerwca 2020 roku został obniżony do kwoty 10 600 złotych miesięcznie, tj. o kwotę 95 400 złotych miesięcznie, co łącznie daje kwotę 286 200 złotych (106 000 zł – 10 600 zł = 95 400 zł x 3 = 286 200 zł).

Powodowa spółka (...) sp. z o.o. sp. k. nie uzyskała wsparcia ze strony Państwa Polskiego w ramach tzw. tarczy antykryzysowej w związku z pandemią koronawirusa i wprowadzonymi obostrzeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej. Najemca natomiast otrzymał natomiast wsparcie w postaci zwolnień z tytułu składek wpłacanych na rzecz ZUS a w pozostałym zakresie zaniechał pozyskania pomocy publicznej.

Zawierając powyższy aneks do umowy najmu, obniżający czynsz najmu działający w imieniu powodowej spółki przez jej zarząd K. G. (1) był świadomy faktu, iż będą problemy ze strony ubezpieczyciela w wypłacie odszkodowania z tytułu utraty czynszu. Pomimo tego podjął taką decyzję, aby uwzględnić prośbę najemcy i dokonać obniżki czynszu najmu hotelu.

niesporne, a nadto dowód:

- sporządzony w formie aktu notarialnego aneks z 30.04.2020 r. do umowy najmu – k. 42-43;
- przesłuchanie K. G. (1) w charakterze powoda – k. 197-198, 200.

Pismem z dnia 27 stycznia 2021 roku pełnomocnik (...) sp. z o.o. sp. k. zgłosił ubezpieczycielowi tj. (...) S.A. szkodę majątkową w wysokości 286 200 złotych, stanowiącą różnicę pomiędzy czynszem, jaki powodowa spółka uzyskałaby na podstawie pierwotnej umowy najmu ww. nieruchomości z 29 października 2019 roku, a czynszem jaki uzyskała po jego obniżeniu na mocy ww. umowy zmieniającej z 30 kwietnia 2020 roku, zawartej na skutek pandemii oraz wprowadzonych przez władze publiczne zakazów i ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej. W piśmie tym wskazano m.in., że wprowadzone zakazy i obostrzenia wpłynęły bezpośrednio na utratę mienia w rozumieniu możliwości dysponowania mieniem, co należy uznać za szkodę w mieniu objętą polisą. Szkada w mieniu bezpośrednio przełożyła się na szkodę polisy w zakresie B1 – utracone, przewidywane zyski z czynszu wynikającego z umowy najmu zawartej w ramach prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej.

dowód:

- zgłoszenie szkody Dyrektorowi Oddziału Grupy (...) w R. z 27.01.2021 r. – k. 54-60.

(...) S.A. nie uwzględnił powyższego żądania wypłaty odszkodowania zgłoszonego przez pełnomocnika (...) sp. z o.o. sp. k. i pismem z 4 lutego 2021 roku poinformował powodową spółkę o odmowie jego przyznania, argumentując m.in., że obowiązująca umowa ubezpieczenia w całości odnosi się do szkód wyrządzonych przez uszkodzenie, utratę lub zniszczenie ubezpieczonego mienia, do których w okresie ubezpieczenia nie doszło, w związku z czym nie znajduje podstaw prawnych do uznania przedstawionych roszczeń wynikających ze straty czynszu najmu spowodowanej wprowadzeniem w 2020 roku Rozporządzeniami Rady Ministrów kolejnych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2. W oparciu o zaprezentowany stan faktyczny i podstawy prawne, do przedmiotowego zdarzenia nie mają również zastosowania przywoływane w zgłoszeniu klauzule dodatkowe tj. klauzula ubezpieczenia utraty czynszu oraz klauzula aktów terroryzmu.

dowód:

- pismo (...) S.A. do (...) sp. z o.o. sp. k. z 04.02.2021 r. dotyczące odmowy przyznania odszkodowania – k. 61, 148.

Powód, nie zgadzając się ze stanowiskiem (...) S.A., w piśmie z 19 lutego 2021 roku odwołał się od powyższej decyzji, podtrzymując zgłoszone roszczenie i argumentację prawną.

Roszczenie to jednakże również i tym razem nie zostało uwzględnione, gdyż pismem z 24 marca 2021 roku (...) S.A. ponownie odmówił przyznania i wypłaty odszkodowania. Wskazał m.in., że zgodnie z polisą ubezpieczeniową

numer (...), ubezpieczeniem objęto budynki znajdujące się w R. przy ulicy (...) wskazane w polisie, ich wyposażenie wraz z urządzeniami i maszynami oraz obiekty małej architektury typu wiata, taras, czy śmietnik. Mienie to nie uległo szkodzie tzn. nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie budynków, wyposażenia, maszyn czy obiektów małej architektury. Tylko w takim przypadku (...) S.A. mógłby rozpatrywać szkodę dotyczącą utraty zysku, jednakże takiej sytuacji nie stwierdzono. Potwierdzeniem tego jest § 5 ust. 1 pkt. I1 OWU utraty Zysku stanowiący, że (...) S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie szkody w mieniu, za którą (...) S.A. nie ponosi odpowiedzialności na podstawie umowy ubezpieczenia mienia. Zgłoszone roszczenia wynikają z utraty czynszu najmu, spowodowanej obostrzeniami, jakie zostały wprowadzone przez Rozporządzenie Rady Ministrów w związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2 i nie mają żadnego związku z utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem mienia. Nie ma tutaj również zastosowania Klauzula stosowana w przypadku ubezpieczenia utraty czynszu oraz klauzula aktów terroryzmu. Pierwsza z nich rozszerza zakres odpowiedzialności o szkody powstałe wskutek utraty czynszu, ale z zachowaniem wszystkich postanowień OWU, czyli m.in. kwestii utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Jeśli chodzi natomiast o Klauzulę aktów terroryzmu, to w przedmiotowej sprawie nie miało miejsce takie działanie czy zachowanie, które wypełniałoby definicję aktu terroryzmu.

dowód:

– odwołanie z 19.02.2021 r. od decyzji z 04.02.2021 r. – k. 62-63;

– pismo (...) S.A. do pełnomocnika powoda z 24.03.2021 r. dot. nieuwzględnienia odwołania od odmowy przyznania odszkodowania – k. 64, 149.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie został ustalony przez Sąd na podstawie złożonych w sprawie przez strony dokumentów prywatnych i wydruków korespondencji elektronicznej wymienionych wcześniej w związku z ustaleniami poszczególnych sekwencji wydarzeń, dokumentów z postępowania likwidacyjnego zapisanych w postaci elektronicznej na załączonej do akt sprawy przez (...) SA płycie CD (k. 96a) oraz danych z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego i Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (k. 20-23, 69-70, 25-38, 94-196). Podstawą ustaleń faktycznych były również twierdzenia stron co do okoliczności niespornych oraz dowody ze źródeł osobowych w postaci zeznań świadków A. W. (173-174, 178), D. K. (k. 174-175, 178) oraz T. H. (k. 176-177, 178), a także przesłuchanie K. G. (1) w charakterze powoda (k. 197-198, 200).

Strony nie kwestionowały autentyczności załączonych do akt sprawy dokumentów, wydruków i innych dowodów, ani ich treści. W szczególności, nie była kwestionowana autentyczność oraz wiarygodność dokumentacji z postępowania likwidacyjnego szkody zgłoszonej przez (...) sp. z o.o. sp. k., umowy najmu nieruchomości przy ulicy (...) w R. z 29 października 2019 roku i aneksu do tej umowy z 30 kwietnia 2020 roku oraz wydruków korespondencji elektronicznej pomiędzy stronami. Nie ujawniły się także żadne okoliczności, które wskazywałyby, iż dokumenty te, wydruki i inne dowody zostały podrobione, przerobione, nie pochodzą od osób które je sporządziły lub podpisały, bądź też aby dokonywano jakichkolwiek ingerencji w ich treść. Żadna ze stron niniejszego postępowania nie podnosiła tego rodzaju okoliczności.

W konsekwencji, Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie miał zatem wątpliwości co do wiarygodności i autentyczności ww. dokumentów, wydruków i innych dowodów, w tym że pochodzą one od osób które je podpisały lub sporządziły, ani wartości dowodowej, stąd były one przydatne dla ustalenia stanu faktycznego. Dokonując ustaleń w tym przedmiocie oraz oceny dowodów miał przy tym na uwadze fakt, że dokumenty prywatne oraz inne dokumenty, mieszczące się co prawda w definicji zawartej w art. 243¹ k.p.c., ale niebędące dokumentami prywatnymi ani urzędowymi, nie korzystają z domniemania prawdziwości zawartych w nich danych, zatem ich przydatność dla rozstrzygnięcia sprawy jest ograniczona. W myśl art. 245 k.p.c. dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Jak trafnie zauważa Sąd Najwyższy dowód z dokumentu prywatnego potwierdza jedynie to, że osoba podpisująca go, złożyła oświadczenie o treści zawartej w tym dokumencie, nie przesądza jednak, że oświadczenie to jest zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy (ibidem, postanow. SN z 10.07.2020 r., I CSK 825/19, LEX nr 3152824). Istotna część załączonych do akt

sprawy kserokopii dokumentów została przy tym poświadczona za zgodność z oryginałem przez reprezentujących strony zawodowych pełnomocników będących radcami prawnymi. W myśl natomiast art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć jego odpis, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego (§ 3). Dokumenty te de facto korzystają zatem z takiej samej mocy dowodowej jak oryginały, choć faktycznie nimi nie są. Jeśli chodzi natomiast o załączone do akt sprawy dowody, będące niepoświadczonymi za zgodność z oryginałem kserokopiami oraz wydrukami dokumentów lub innych dowodów, to nie są one pozbawione wartości i mocy dowodowej w przedmiotowej sprawie. Jak już to zostało powyżej wspomniane, żadna ze stron nie kwestionowała bowiem tych dokumentów i innych dowodów. Nie ujawniły się także żadne inne okoliczności, które poddawałyby w wątpliwość ich wiarygodność i autentyczność. Stąd też stanowią one źródło wiadomości zarówno o istnieniu dokumentów, które odwzorowują, jak i o treści tych dokumentów (por. wyrok SA w Gdańsku z 22.02.2019 r., I AGa 367/18, LEX nr 2712216; wyrok SN z 23.01.2020 r., II PK 135/18, LEX nr 2805058; wyrok SN z 30.10.2020 r., II CSK 799/18, LEX nr 3077137).

Przechodząc w dalszej kolejności do oceny wiarygodności dowodów ze źródeł osobowych w postaci zeznań ww. świadków, na samym wstępie zauważyć należy, że w niniejszej sprawie w istocie brak jest postronnych świadków, albowiem wszyscy przesłuchani świadkowie tj. A. W. (k. 173-174, 178), D. K. (k. 174-175, 178) oraz T. H. (k. 176-177, 178), są powiązani zawodowo ze stroną pozwaną. W ocenie Sądu, analiza i ocena ich zeznań tak z osobna, jak i we wzajemnym powiązaniu oraz w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym sprawy prowadzi do wniosku, że pomimo faktu, iż są pracownikami lub współpracownikami (...) S.A., dowody te zasługują w całości na wiarę. Świadczenie ci zeznali wyłącznie na te okoliczności, które ze względu na ich funkcję, wykonywane czynności oraz stopień zaangażowania w zawarcie i realizację zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia z 9 grudnia 2019 roku o numerze (...) zarówno w wersji pierwotnej tj. Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk, jak i wersji rozszerzonej tj. Ubezpieczenia Od Utraty Zysku, były im wiadome. Sąd nie doszukał się w treści ich wypowiedzi elementów, które świadczyłyby o pomijaniu, istotnych elementów stanu faktycznego, czy też podawaniu okoliczności nieistniejących, które nie miałyby żadnego pokrycia w innych dowodach, czy też logice i chronologii wydarzeń. Zeznania te są logiczne, szczerze, korespondują ze sobą i innymi dowodami, układając się w logiczną całość. Brak jest w nich również elementów świadczących o chęci przedstawiania okoliczności sprawy ewidentnie na korzyść, którejkolwiek ze stron postępowania. W tym miejscu zaznaczenia wymaga fakt, że Sąd oczywiście wziął pod uwagę również fakt, iż ww. świadkowie częściowo podczas przesłuchania wyrażali również własne oceny i spostrzeżenia co do zakresu ww. ubezpieczeń oraz odpowiedzialności (...) S.A., co widać szczególnie w zeznaniach T. H., który zajmował się oceną zasadności zgłoszonej przez (...) sp. z o.o. sp. k. szkody i sporządził skierowane do ww. spółki pismo o odmowie przyznania odszkodowania, niemniej jednak nie pozbawia to waloru wiarygodności tychże dowodów, gdyż po pierwsze odzwierciedlają one rzeczywisty stan ich wiedzy oraz własne przekonania i oceny, co także jest elementem stanu faktycznego, a po drugie – o czym będzie jeszcze w dalszych rozważaniach – materialnoprawna ocena okoliczności faktycznych niniejszej sprawy prowadzi do wniosku o zasadności stanowiska (...) S.A. i braku podstaw do przyznania oraz wypłaty (...) sp. z o.o. sp. k. odszkodowania z tytułu utraty części czynszu za okres od kwietnia do czerwca 2020 roku w związku z pandemią koronawirusa.

Jeśli chodzi natomiast o dowód z przesłuchania stron, ograniczony na wniosek pozwanego do przesłuchania powoda, w osobie reprezentanta pozwanej spółki (...), to analiza i ocena złożonych przez niego depozycji tak z osobna, jak i w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym sprawy oraz z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania prowadzi do wniosku, iż zasługują one jedynie częściowo na wiarę. W ocenie Sądu należało odmówić wiary w tej ich części, w której K. G. (1) starał się sprawić przed Sądem wrażenie osoby, która zupełnie nie jest zorientowana w funkcjonowaniu ubezpieczeń majątkowych, starając się przerzucić całą odpowiedzialność i ryzyko związane z wystąpieniem pandemii koronawirusa oraz wprowadzeniem obostrzeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, na ubezpieczyciela. Wyżej wymieniony podkreślał fakt, iż prowadząc rozmowy odnośnie treści umowy

ubezpieczenia oraz zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, polegał na zapewnieniach pracownika (...) S.A., iż umowa ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk obejmuje wszystkie ryzyka ubezpieczeniowe, a zatem niejako zapewnia wręcz ochronę o charakterze absolutnym, gdy tymczasem sam jednocześnie przyznaje, iż nie obejmowała ona ryzyka od utraty czynszu i w związku z tym konieczne było zawarcie aneksu do tej umowy rozszerzającego ochronę. Skrętnie natomiast pomija fakt, iż prowadząc przedmiotowe rozmowy był reprezentowany przez radcę prawnego oraz doraźnie przez dwóch innych profesjonalistów oraz że otrzymał od ubezpieczyciela wszelkie niezbędne dokumenty i informacje dotyczące treści zawartych umów, w tym OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk i OWU Utraty Zysku, z treści których w powiązaniu z treścią polis ubezpieczeniowych wynikało, jaki jest zakres udzielanej przez ubezpieczyciela ochrony, jakie obejmuje ona ryzyka i w jakich przypadkach odpowiedzialność ta się aktualizuje. Nie jest zatem tak, że prezes zarządu powodowej spółki polegał wyłącznie na zapewnieniach pracownika (...) S.A. czy też wrywkowej, pojedynczej korespondencji mailowej, która zresztą stanowiła odpowiedź na konkretne pytanie, czy poruszoną kwestię, a nie kompleksową i wyczerpującą informację odnośnie zakresu ochrony ubezpieczeniowej i wszelkich przypadków, w których ona działa a w których nie, gdyż nawet nie byłoby możliwe wymienienie ich wszystkich. Jak już to zostało bowiem wcześniej wspomniane, korzystał bowiem sam z profesjonalnej, wykwalifikowanej pomocy i obsługi prawnej, a co więcej jest osobą posiadającą wyższe wykształcenie, która zarządza spółką kapitałową, a w przeszłości – jak sam podał – o podczas przesłuchania przed Sądem zarządzał także innymi przedsiębiorstwami. W tych okolicznościach i w tym stanie rzeczy zupełnie niewiarygodnym jest zatem, aby faktycznie nie był zorientowany, jaki zakres ochrony przewidywały umowy ubezpieczenia o jakich mowa, zwłaszcza że miał wszelką możliwość, aby zapoznać się ze stosownymi dokumentami w tym zakresie dostarczonymi mu przez ubezpieczyciela, skorzystać z własnej fachowej pomocy prawnej, którą dysponował, czy też w przypadku istnienia dalej wątpliwości w tym zakresie, zwrócić się o udzielenie dalszych szczegółowych informacji przez pracowników (...) S.A. Zdaniem Sądu, jeśli natomiast faktycznie by tak było, iż K. G. (1), zawierając przedmiotową umowę ubezpieczenia, zmienioną następnie rozszerzającym zakres ubezpieczenia aneksem, nie był zorientowany jaki był faktyczny zakres udzielanej na mocy tychże umów ochrony i jakie były przesłanki aktualizacji odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkody, to w świetle przedstawionych powyżej okoliczności i argumentów, świadczyć to może wyłącznie o braku po jego stronie podwyższonej, należytej staranności jaką powinien się wykazywać jako osoba zajmująca się prowadzeniem działalności gospodarczej (art. 355 § 2 k.c.). Skoro zaś dopuścił się zaniedbań w tym zakresie, to powinien liczyć się również z koniecznością poniesienia konsekwencji takiego stanu rzeczy. W pozostałym zakresie wiarygodność dowodu z przesłuchania K. G. (1) w charakterze powoda nie budziła wątpliwości Sądu albowiem podawane przez niego okoliczności i przebieg wydarzeń znajdowały odzwierciedlenie również w innych dowodach i całokształcie okoliczności sprawy, układając się w logiczną oraz powiązaną przyczynowo-skutkowo i chronologicznie całość. Nie budziły także wątpliwości z punktu widzenia zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo (...) sp. z o.o. sp. k. w R. przeciwko (...) S.A. w W., jako niezasadne, podlegało oddaleniu w całości.

Powód (...) sp. z o.o. sp. k. w pozwie z 13 maja 2021 roku wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. na jego rzecz kwoty 95 400 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 28 lutego 2021 roku do dnia zapłaty a także kosztów procesu a w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub według spisu kosztów, wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Zasadności wytoczonego przeciwko (...) S.A. powództwa, powód upatrywał przede wszystkim w fakcie, iż w związku z pandemią koronawirusa oraz wprowadzonymi w jej konsekwencji w Polsce obostrzeniami przez władze publiczne, poniósł szkodę w postaci utraty części czynszu najmu nieruchomości w R. przy ulicy (...), której jest właścicielem a w której prowadzony jest hotel przez spółkę (...) sp. z o.o. w W., będącej najemcą tej nieruchomości. Powyższe obostrzenia polegały na ograniczeniach w prowadzeniu hoteli, wobec czego czynsz najmu ww. nieruchomości za okres trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku został obniżony o kwotę 95 400 złotych miesięcznie tj. łącznie 286 200 złotych. Ryzyko utraty czynszu było objęte zakresem wykupionej przez niego w (...) S.A. Polisy Ubezpieczeniowej numer (...) Od Utraty Zysku. Zdaniem powoda, brak możliwości dysponowania w okresie pandemii ubezpieczonym

mieniem można uznać za „utrata” mienia i doszło do ubytku wartości ubezpieczonego mienia. Jednym z elementów wartości mienia był bowiem uzyskiwany czynsz na poziomie określonym w umowie a zatem brak uzyskania czynszu za okres od kwietnia do czerwca 2020 roku stanowi ewidentną szkodę. Powód wskazał również na fakt, iż przedmiotowa polisa zawiera także dodatkową klauzulę ubezpieczenia od utraty czynszu.

Przedstawione powyżej okoliczności faktyczne i argumentacja prawna stanowiły zasadniczą podstawę faktyczną i prawną żądania pozwu, opartą o treść zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia mienia, rozszerzonej o klauzulę ubezpieczenia od utraty czynszu. Analiza treści pozwu i pisma przygotowawczego powoda z 15 marca 2022 roku, a także oświadczenia złożonego przez jego pełnomocnika na rozprawie w dniu 8 marca 2022 roku prowadzi do wniosku, że powód dodatkowo wskazywał na nieprawidłowe działanie agenta ubezpieczeniowego przy zawieraniu umowy. W tym zakresie powód, powołując się m.in. na art. 8 i art. 20 ustawy z 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń, wskazał, że działający w imieniu (...) S.A. agent ubezpieczeniowy nie dokonał należytej oceny jego potrzeb przed zawarciem umowy ubezpieczenia, nie dopełnił obowiązków informacyjnych, w konsekwencji czego powód zawarł ww. umowę w błędnym przekonaniu, że każde zdarzenie powodujące utratę czynszu jest objęte ubezpieczeniem. Mając na uwadze powyższe stwierdził, że po powstaniu szkody w postaci utraty czynszu nie uzyskał odszkodowania, co było bezpośrednią konsekwencją działań agenta pozwanego. W ocenie powoda, istnieje bezpośredni związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zawinionymi działaniami agenta powoda, a szkodą – w tym przypadku w postaci braku wypłaty odszkodowania.

Pozwany (...) S.A. kwestionował zasadność wytoczonego przeciwko niemu powództwa, wnosząc o jego oddalenie w całości oraz domagając się zasądzenia od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Odnosnie żądania pozwu, opartego o treść zawartej pomiędzy stronami umowy, uwzględniającej postanowienia o ubezpieczeniu od utraty zysku, podniósł szereg zarzutów dotyczących przedstawionej przez powoda oceny prawnej umowy, a po części również i ustaleń faktycznych. Po pierwsze, pozwany wskazał, iż powód nie przedstawił w pozwie wszystkich okoliczności faktycznych, ponieważ w dniu 9 grudnia 2019 roku zawarta została pomiędzy stronami umowa ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, natomiast dalej miały miejsce szczegółowe ustalenia odnośnie rozszerzenia tej umowy o ubezpieczenie od utraty zysku. Ostateczna wersja polisy obejmującej to ubezpieczenie sporządzona została 27 stycznia 2020 roku, a następnie zaakceptowana przez powoda. Po drugie, w ocenie pozwanego, nie wystąpiła szkoda w rozumieniu OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk, gdyż brak jest szkody w mieniu jako skutku rzeczowego. Jak stwierdza, kwestionować należy również pojęcie wypadku „nagłego”, gdyż trudno za takowy uznać wystąpienie stanu pandemii. (...) S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ryzyka utraty zysku wyłącznie w przypadku, gdy ta utrata zysku jest wynikiem przerwy w działalności gospodarczej ubezpieczonego spowodowanej szkodą w mieniu tego ubezpieczonego i tylko wtedy, gdy (...) S.A. ponosi odpowiedzialność za tą szkodę na podstawie zawartej z tym ubezpieczonym umowy ubezpieczenia mienia. Po trzecie, zdaniem pozwanego w przedmiotowej sprawie nie może znaleźć zastosowania zasada słuszności o jakiej stanowi art. 827 k.c., powód nie przedstawił ani jednego powodu, dla którego zasada ta miałaby znaleźć zastosowanie. Po czwarte wreszcie, pozwany zakwestionował również wysokość szkody wskazywane przez powoda podnosząc, iż nie została ona udowodniona oraz że prowadzenie przez przedsiębiorców działalności polegającej na świadczeniu usług hotelarskich nie było zakazane przez cały okres wskazany w pozwie.

Odnoszą się natomiast do stanowiska powoda co do nieprawidłowego działania agenta ubezpieczeniowego, pozwany wskazał m.in., że analiza potrzeb klienta, jak i informacje z tym związane, zostały przekazane powodowi, który zaakceptował treść polisy oraz OWU Od Utraty Zysku. Dotyczy to również wyłączeń od odpowiedzialności, które były znane stronie powodowej. Produkt o jakim mowa wykraczał poza kompetencje agenta. Całe postępowanie przygotowania oferty było prowadzone przez pracowników Pionu Klienta Korporacyjnego. Agent był jedynie pośrednikiem w przekazywaniu informacji i doprecyzowaniu kwestii analizy ryzyka potrzebnej do przygotowania oferty. Odpowiedzi na korespondencję załączoną w pozwie były przekazywane klientowi na bieżąco, a ostateczna

akceptacja oferty ze strony powódki nastąpiła 1 lutego 2020 roku, po długim procesie oceny ryzyka i przesłaniu przez klienta potrzebnych informacji doprecyzowujących.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie jeśli chodzi o sam przebieg wydarzeń wynikających z załączonych do akt sprawy dowodów w postaci dokumentów, wydruków korespondencji elektronicznej i innych dowodów, a także zeznań świadków, był w przeważającym zakresie niesporny i nie budził żadnych wątpliwości stron ani Sądu. W szczególności, poza sporem pozostawały fakty:

- dotyczące powierzchni, części składowych i stanu prawnego nieruchomości przy ulicy (...) w R.,
- zawarcia w dniu 29 października 2019 roku pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy najmu ww. nieruchomości, jej treści, a w szczególności wysokości czynszu,
- prowadzenia pomiędzy (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) S.A. rozmów i wymiany korespondencji w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości od wszystkich ryzyk (All risk), a także w przedmiocie objęcia tą umową ubezpieczenia od utraty zysku (czynszu),
- reprezentowania ww. spółki w trakcie tych rozmów przez prezesa zarządu jej komplementariusza oraz ustanowionego przez niego fachowego pełnomocnika P. K., a częściowo również inne wyspecjalizowane podmioty, w tym spółkę (...),
- zawarcia pomiędzy stronami przedmiotowej umowy ubezpieczenia ww. nieruchomości od wszystkich ryzyk, rozszerzonej o ubezpieczenie od utraty zysku,
- zaistnienia w 2020 roku w Polsce pandemii koronawirusa oraz będącego jej konsekwencją wprowadzenia przez władze publiczne na mocy powszechnie obowiązujących aktów prawnych ograniczeń i zakazów dotyczących m.in. prowadzenia przez przedsiębiorców działalności gospodarczej, w tym prowadzenia usług w zakresie hotelarstwa,
- zawarcia w dniu 30 kwietnia 2020 roku przez (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) sp. z o.o. umowy zmieniającej ww. umowę najmu przedmiotowej nieruchomości przy ulicy (...) w R., na mocy której czynsz najmu został obniżony w okresie trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku o kwotę 95 400 złotych miesięcznie tj. łącznie 286 200 złotych,
- zgłoszenia przez spółkę (...) sp. z o.o. sp. k. w styczniu 2021 roku ubezpieczycielowi tj. (...) S.A. szkody majątkowej w wysokości 286 200 złotych, stanowiącej różnicę pomiędzy czynszem, jaki powodowa spółka uzyskałaby na podstawie pierwotnej umowy najmu ww. nieruchomości z 29 października 2019 roku, a czynszem jaki uzyskała po jego obniżeniu na mocy ww. umowy zmieniającej z 30 kwietnia 2020 roku,
- odmowy przez ubezpieczyciela tj. (...) S.A. przyznania i wypłaty powyższego odszkodowania.

Jak wynika z treści pisma przygotowawczego powoda z 15 marca 2022 roku oraz wypowiedzi jego pełnomocnika na rozprawie w dniu 8 marca 2022 roku, ostatecznie pomiędzy stronami nie był również sporny fakt, iż strony najpierw w dniu 9 marca 2019 roku zawarły umowę ubezpieczenia przedmiotowej nieruchomości przy ulicy (...) w R. od wszystkich ryzyk (All risk), a dopiero następnie, po ponad miesięcznych rozmowach i szczegółowych ustaleniach oraz wymianie korespondencji, w dniu 1 lutego 2020 roku został pomiędzy nimi zawarty aneks do tej umowy rozszerzający ją oraz wystawioną polisę o ubezpieczenie również od utraty zysku (czynszu), z mocą obowiązującą od dnia 23 stycznia 2020 roku.

Osią sporu pomiędzy stronami były natomiast przede wszystkim kwestie prawne dotyczące wykładni zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia, a przede wszystkim czy:

- zakres tej umowy obejmował również ryzyko od utraty czynszu w związku z ograniczeniami w prowadzeniu działalności hotelarskiej wskutek pandemii koronawirusa,

- w związku z obniżką czynszu najmu ww. nieruchomości za okres trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku doszło do powstania szkody w mieniu (...) sp. z o.o. sp. k. i czy zaistniał wypadek ubezpieczeniowy w rozumieniu OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk oraz OWU Utraty Zysku,
- w okolicznościach niniejszej sprawy zaktualizowały się klauzule wyłączające odpowiedzialność (...) S.A. za szkodę,
- zawarte w ww. polisie ubezpieczeniowej klauzule ograniczonego dostępu oraz ubezpieczenia utraty czynszu dają podstawę do uwzględnienia żądania odszkodowawczego powoda,
- względy słuszności o jakich mowa w art. 827 § 1 k.c. przemawiają za uwzględnieniem żądania pozwu.

W zdecydowanie mniejszym zakresie, spór pomiędzy stronami obejmował również okoliczności faktyczne i wynikające z nich konsekwencje prawne. Pierwsza z nich odnosi się do etapu sprzed zawarcia przez strony przedmiotowej umowy oraz jej rozszerzenia o ubezpieczenie od utraty zysku i dotyczy stopnia zaangażowania agenta ubezpieczeniowego w proces zawierania przez strony tej umowy, przede wszystkim zaś czy w prawidłowy sposób wywiązał się on ze swoich obowiązków, ustalił potrzeby klienta i poinformował go o wyłączeniach odpowiedzialności. Druga natomiast dotyczy wysokości szkody wskazywanej przez powoda, tj. czy kwota której zasądzenia domaga się powód w niniejszym postępowaniu faktycznie jest uzasadniona, skoro – jak twierdzi pozwany – działalność polegająca na prowadzeniu usług hotelarskich nie była zakazana przez cały okres wskazany w umowie.

Przechodząc do dalszych rozważań wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie pomiędzy stronami tj. (...) sp. z o.o. sp. k. oraz (...) S.A. zawarta została umowa ubezpieczenia, której treść określa załączona do akt niniejszej sprawy polisa ubezpieczeniowa numer (...) w wersji obejmującej wyłącznie ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk (All risk) oraz obejmującej również klauzulę ograniczonego dostępu i klauzulę ubezpieczenia od utraty czynszu, jak również stanowiące integralną część umowy ubezpieczenia postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Mienia Od Wszystkich Ryzyk i Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Utraty Zysku. Ponadto, istotne postanowienia umowy ubezpieczenia na gruncie okoliczności przedmiotowej sprawy wynikają także z informacji o produkcie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, treści zgłoszenia szkody i wymiany korespondencji pomiędzy stronami w związku z odmową przez (...) S.A. przyznania i wypłaty odszkodowania, jak również po części z treści załączonych do akt sprawy wydruków korespondencji elektronicznej pomiędzy stronami.

Podstawę normatywną umowy ubezpieczenia majątkowego stanowi art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W myśl art. 805 § 2 pkt 1 k.c., przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zgodnie z wyrażanymi w orzecznictwie sądowym poglądami, do których Sąd orzekający w niniejszej sprawie się przychyła, umowa ubezpieczenia należy do umów szczególnego zaufania, a prawidłowość jej realizacji opiera się w znacznej mierze na lojalności stron umowy. Celem jej jest uzyskanie przez ubezpieczającego umówionego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku tj. zdarzenia losowego w zamian za świadczoną składkę. Ponieważ pojęcie wypadku ubezpieczeniowego, którego zaistnienie w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową warunkuje powstanie po stronie ubezpieczyciela obowiązku spełnienia określonego świadczenia, nie zostało ustawowo zdefiniowane, aby stwierdzić czy dane zdarzenie stanowi taki wypadek dokonać należy wykładni postanowień umowy ubezpieczenia lub też stanowiących ich integralną część ogólnych warunków ubezpieczenia. Ubezpieczyciel jako profesjonalista oraz autor ogólnych warunków ubezpieczenia ma obowiązek sformułować je precyzyjnie i podejmować wszelkie działania, mając na względzie interes kontrahenta. Jak już to zostało po części wspomniane, również na ubezpieczającym spoczywa obowiązek lojalnego postępowania względem ubezpieczyciela, który przejawia się w rzetelnym informowaniu ubezpieczyciela o znanych jemu okolicznościach, pozostających w związku z poddanym ochronie ubezpieczeniowej ryzykiem, a także w obowiązku podejmowania środków prewencyjnych mających na celu ograniczenie zarówno samego prawdopodobieństwa powstania szkody, jak i ograniczenia jej rozmiarów już po zajściu wypadku ubezpieczeniowego. Jeśli chodzi natomiast o samo ustalenie powstania szkody i jej wysokości oraz

obowiązku zapłaty odszkodowania, to do obowiązków ubezpieczającego należy również udowodnienie, że zaistniał wypadek przewidziany umową ubezpieczenia, powstała szkoda w wykazywanej przez niego wysokości, zachowany został okres ubezpieczenia oraz że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy wypadkiem przewidzianym umową ubezpieczeniową i powstałą szkodą (por. np. wyrok SA w Krakowie z 05.10.2020 r., I AGa 102/20, LEX nr 3122556; wyrok SA w Warszawie z 25.04.2019 r., I ACa 629/18, LEX nr 2680706; wyrok SN z 17.01.2019 r., IV CSK 516/17, LEX nr 2607888; wyrok SA w Krakowie z 30.11.2018 r., I ACa 429/18, LEX nr 2855240; wyrok SA w Warszawie z 26.11.2018 r., VII AGa 411/18, LEX nr 2682857; wyrok SA w Warszawie z 24.09.2018 r., VI ACa 602/17, LEX nr 2609041).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do żądania pozwu, opartego o treść zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia, do której mają zastosowanie OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk oraz OWU Utraty Zysku, na samym wstępie wskazać należy, że jego podstawę prawną stanowił § 3 ust. 3 OWU Utraty Zysku, przy odpowiednim zastosowaniu innych postanowień OWU Utraty Zysku oraz OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk. Zgodnie z treścią tego postanowienia OWU Utraty Zysku, (...) S.A. udziela ochrony ubezpieczeniowej wyłącznie w przypadku, gdy przerwa lub zakłócenie prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej zaistniała wskutek szkody w mieniu powstałej w miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia, za którą (...) ponosi odpowiedzialność na podstawie umowy ubezpieczenia mienia, niezależnie od franszyzy redukcyjnej wskazanej w tej umowie ubezpieczenia mienia (§ 3 ust. 3). Podstawę normatywną powództwa w tym zakresie stanowiły natomiast przytoczone i omówione już powyżej art. 805 § 1 w zw. z art. 805 § 2 pkt 1 k.c. Podkreślenia przy tym w tym miejscu wymaga, że wobec ww. regulacji prawnej – wbrew stanowisku powodowej spółki, prezentowanemu w niniejszym procesie – dobrowolne ubezpieczenia majątkowe nie mają charakteru absolutnego tj. nie obejmują swym zakresem wszelkich możliwych zdarzeń szkodowych ale obejmują wypadki ubezpieczeniowe enumeratywnie wskazane w umowie ubezpieczenia, której zawarcie dokumentuje wystawiona polisa ubezpieczeniowa. Innymi słowy, niezależnie od nomenklatury stosowanej przez zakłady ubezpieczeń dla potrzeb nazwania umowy ubezpieczenia (jak w tym wypadku „od wszelkich ryzyk”), w przypadku dobrowolnych ubezpieczeń majątkowych, wypłata odszkodowania jest warunkowana zaistnieniem konkretnego wypadku ubezpieczeniowego, określonego precyzyjnie w umowie a nie wszelkich możliwych wypadków ubezpieczeniowych, ponieważ odpowiedzialność ubezpieczyciela nie ma charakteru bezwzględnie.

Odwołując się w tym miejscu do wcześniejszych ustaleń faktycznych oraz rozważań, których nie ma potrzeby powtarzać stwierdzić należy, że strona powodowa w trakcie niniejszego postępowania nie wykazała żadnej z wymienionych poniżej przesłanek powstania odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie ubezpieczyciela tj. a) faktu powstania szkody, b) wysokości szkody, c) powstania szkody w okresie udzielanej przez ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, d) związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem przewidzianym umową ubezpieczeniową i zaistniałą szkodą. Mając jednocześnie na uwadze przewidziane w OWU Utraty Zysku, przy odpowiednim zastosowaniu OWU Mienia Od Wszystkich Ryzyk, przesłanki i sposób ustalania odpowiedzialności (...) S.A. przede wszystkim podkreślenia tutaj wymaga fakt, iż nie zaistniał wypadek ubezpieczeniowy w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt. 10 OWU Utraty Zysku, który definiuje go jako niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda w mieniu. Zważywszy na fakt, że działalność gospodarcza powodowej spółki w zanalizowanym w przedmiotowej sprawie zakresie nie polegała na prowadzeniu usług w zakresie hotelarstwa, a na wynajmie ww. nieruchomości przy ulicy (...) w R. spółce (...) sp. z o.o. w W., brak jest uzasadnionych podstaw do przyjęcia, aby samo zmniejszenie się dochodów (...) sp. z o.o. sp. k. z tytułu czynszu najmu stanowiło zdarzenie przyszłe i niepewne, a zwłaszcza aby miało charakter nagły, w sytuacji gdy działający w imieniu powodowej spółki (...) dobrowolnie zawarł w dniu 30 kwietnia 2020 roku umowę zmieniającą umowę najmu z 29 października 2019 roku, godząc się na obniżenie czynszu. Jednocześnie strona powodowa w trakcie całego niniejszego postępowania nie wykazała, aby pandemia koronawirusa i obostrzenia wprowadzone przez w władze publiczne polegające na całkowitym lub częściowym zakazie prowadzenia przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie usług hotelarstwa faktycznie miały realny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową ww. spółki (...) sp. z o.o., powodując zmniejszenie przychodów tej spółki, które wcześniej uzyskiwała. Ponadto, nawet gdyby w ślad za stroną powodową przyjąć na gruncie okoliczności niniejszej sprawy, iż to wspomniana powyżej pandemia koronawirusa i obostrzenia w prowadzeniu działalności gospodarczej wprowadzone przez władze publiczne stanowiły zdarzenie wywołujące

szkodę, to i tak brak jest wystarczających podstaw do przyjęcia, aby spełnione zostały określone w § 2 ust. 1 pkt 10 OWU Utraty Zysku przesłanki do uznania go za wypadek ubezpieczeniowy. Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, zgodzić się należy ze stroną, iż nie sposób uznać tychże okoliczności za zdarzenie przyszłe, nagle i niepewne, skoro to powodowa spółka podjęła decyzje o wyrażeniu zgody na obniżenie czynszu najmu. Jak wynika z przytoczonej powyżej treści wypadku ubezpieczeniowego, niezbędną przesłanką do uznania danego zdarzenia za wypadek ubezpieczeniowy jest również, aby w jego wyniku wyrządzona została szkoda w mieniu. Pojęcie szkody w mieniu zdefiniowane zostało natomiast w § 2 ust. 1 pkt. 11 OWU Utraty Zysku, zgodnie z którym jest to utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia objęte ochroną w umowie ubezpieczenia mienia. Sąd orzekający w niniejszej sprawie przychyła się do wykładni prezentowanej przez stronę pozwaną, iż szkodę o jakiej mowa rozumieć należy jako szkodę w postaci skutku rzeczowego, którego skutkiem będzie utrata czynszu najmu, jednakże brak takowego w okolicznościach przedmiotowej sprawy. Sam fakt, iż w okresie trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku zmniejszyły się dochody ubezpieczonego tj. (...) sp. z o.o. sp. k. z tytułu czynszu najmu, na co jak już to zostało wcześniej wspomniane ubezpieczony wyraził zgodę, zawierając w dniu 30 kwietnia 2020 roku z najemcą umowę zmieniającą umowę najmu, nie stanowi wszak ani zniszczenia ani uszkodzenia mienia. Wbrew temu, co twierdzi powód, nie stanowi również utraty mienia, ponieważ nawiązując do wykładni językowej utrata oznacza pozbawienie kogoś czegoś, przy czym mając na uwadze cel i okoliczności zawarcia przedmiotowej umowy ubezpieczenia, musi ono jednocześnie zaistnieć wbrew woli ubezpieczonego. Taka sytuacja jednakże nie ma miejsca na gruncie okoliczności niniejszej sprawy, albowiem jak już o tym była mowa, powód dobrowolnie wyraził zgodę na obniżenie czynszu i jednocześnie w trakcie całego niniejszego postępowania w żaden sposób nie wykazał, aby stan epidemii koronawirusa i wprowadzone w związku z nim obostrzenia miały rzeczywisty wpływ na parametry prowadzonej w ww. nieruchomości działalności w zakresie usług hotelarstwa. Całkowicie pozbawiona racji i nietrafiona jest również argumentacja powoda odwołująca się w tym zakresie do orzecznictwa Sądu w Karolinie Północnej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, albowiem po pierwsze orzecznictwo to nie jest adekwatne do sytuacji faktycznej i prawnej powodowej spółki, która wszak nie prowadzi działalności gospodarczej w zakresie usług hotelarstwa, a wynajmu nieruchomości i w związku z pandemią koronawirusa nie została wszak pozbawiona ani możliwości posiadania nieruchomości przy ulicy (...) w R., ani też z korzystania z niej zgodnie z przeznaczeniem. Po drugie, wskutek przedmiotowej pandemii i wprowadzonej przez władze publiczne obostrzeń, zarówno (...) sp. z o.o. sp. k., jak i (...) sp. z o.o. nie zostały pozbawione ani możliwości posiadania ww. nieruchomości, a jedynie druga z wymienionych spółek pozbawiona została przez pewien okres czasu korzystania z niej zgodnie z jej przeznaczeniem, przy czym – jak już to było wielokrotnie wspomniane – nie udowodniono w żaden sposób w trakcie całego niniejszego postępowania, aby stan ten faktycznie miał wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową (...) sp. z o.o. Rzeczą oczywistą jest, że wobec wydanych przez władze publiczne rozporządzeń będących prawem powszechnie obowiązującym, na terenie Polski przez pewien czas zakazane było prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie hotelarstwa, niemniej jednak stan ten nie jest jeszcze równoznaczny z powstaniem szkody majątkowej w postaci zmniejszenia wysokości przychodów. Wpierw należałoby wszak wykazać, że spółka (...) sp. z o.o. faktycznie prowadziła w nieruchomości przy ulicy (...) w R. działalność o jakiej mowa i uzyskiwała z tego tytułu konkretne przychody oraz że w związku z pandemią i wydaniem wspomnianych aktów prawa powszechnie obowiązującego, przychody jej faktycznie zmniejszyły się, czego jednakże powodowa spółka nie uczyniła. Po trzecie wreszcie, stanu braku możliwości korzystania z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem, nie można zrównywać z zaistnieniem szkody w mieniu sensie fizycznym, w tym uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy. Aczkolwiek, zarówno w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy, jak i w przypadku pozbawienia możliwości korzystania z niej zgodnie z przeznaczeniem może istotnie zaistnieć szkoda w mieniu w postaci chociażby braku możliwości czerpania korzyści z rzeczy, to jednak w obu tych przypadkach inne są przesłanki ustalania szkody i jej wysokości, inne rzeczywiste skutki jej zaistnienia, gdyż o ile w pierwszym ze wspomnianych przypadków, aby powrócić do stanu pierwotnego i czerpania korzyści z rzeczy konieczne jest dokonanie jej stosownych napraw bądź wymiana rzeczy na nową lub wolną od wad, o tyle w drugim przypadku konieczność taka już nie istnieje. Ponadto, w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy szkoda polega na konkretnym, całościowym lub częściowym pozbawieniu rzeczy jej cech w sensie fizycznym, powodującym obniżenie jej wartości, natomiast jeśli chodzi o samo pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem, stan taki wszak w ogóle nie występuje, rzecz nadal zachowuje swoje poprzednie właściwości oraz wartość i po zniesieniu przez władze publiczne zakazów lub ograniczeń w przedmiocie możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, nadal może być bez jakichkolwiek

napraw, czy chociażby częściowej wymiany na nową lub wolną od wad, wykorzystywana zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem. Oczywiście, może w pewnych przypadkach zdarzyć się również i tak, że w związku z czasowym przestojem rzecz ulegnie częściowemu lub całkowitemu uszkodzeniu, straci w całości lub części swoje pierwotne wartości, lecz taka sytuacja w przypadku nieruchomości w zdecydowanej większości przypadków raczej nie wystąpi, a w każdym bądź razie w okolicznościach niniejszej sprawy nie zostało to także w żaden sposób wykazane. Wreszcie, aby utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia mogły zostać uznane za szkodę w mieniu na gruncie OWU Utraty Zysku, to w myśl przytoczonej wcześniej definicji muszą być objęte ochroną w umowie ubezpieczenia mienia, a zatem stosownie do definicji umowy ubezpieczenia mienia zawartej w § 2 ust. 1 pkt. 12 OWU Utraty Zysku, zawartej z (...) umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów albo umowy ubezpieczenia od wszystkich ryzyk, o których mowa w § 1 ust. 2, obejmujących ochroną mienie ubezpieczonego. Tymczasem, szkodą na gruncie OWU Mienia Od Utraty Zysku jest utrata, uszkodzenie, zniszczenie lub ubytek wartości ubezpieczonego mienia, z wyłączeniem utraconych korzyści. Na gruncie wspomnianej umowy ubezpieczenia mienia utracone korzyści, a do takich wszak zaliczyć należy utratę zysku w postaci czynszu najmu nieruchomości, w sposób wyraźny wyłączone zostały spod ochrony ubezpieczeniowej. W konsekwencji, nie mogą zatem zostać uznane również za szkodę majątkową na gruncie OWU Utraty Zysku. Za wnioskiem tym w sposób jednoznaczny przemawia również wyłączenie zawarte w § 5 ust. 1 pkt. 1 Utraty Zysku, zgodnie z którym (...) S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe m.in. w następstwie szkody w mieniu, za którą (...) nie ponosi odpowiedzialności na podstawie umowy ubezpieczenia mienia.

Kontynuując powyższe rozważania stwierdzić należy, że powód nie tylko nie udowodnił zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego oraz szkody, ale również związku przyczynowego pomiędzy tymi zdarzeniami, czy też mówiąc w uproszczeniu pomiędzy zdarzeniem powodującym szkodę a samą szkodą. Brak jest na gruncie materiału dowodowego przedmiotowej sprawy i całokształtu jej okoliczności wystarczających podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy samą obniżką czynszu, która była wszak dobrowolna i na którą powód wyraził zgodę zawierając umowę z 30 kwietnia 2020 roku, a szkodą w postaci utraty części czynszu najmu za miesiące od kwietnia do czerwca 2020 roku, istniał normalny, adekwatny związek przyczynowy. Przede wszystkim, nie zostało wykazane, aby samo obniżenie wysokości czynszu nastąpiło z przyczyn obiektywnych, niezależnych od woli powoda i podejmowanych przez niego decyzji. Podobnie również rzecz się ma, gdyby przyjąć, iż zdarzeniem wywołującym szkodę była w tym przypadku nie sama obniżka czynszu a pandemia koronawirusa i będące jej konsekwencją wprowadzone przez władze publiczne zakazy i ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez przedsiębiorców. Jak już była o tym wcześniej mowa, samo zaistnienie stanu pandemii i wprowadzenie przez władze publiczne wspomnianych obostrzeń, nie jest wszak jeszcze równoznaczne z zaistnieniem uszczerbku w mieniu danego podmiotu (*damnum emergens*), czy też utratą korzyści (*lucrum cessans*). Kluczowa jest tutaj sytuacja danego podmiotu przed zaistnieniem wspomnianych zdarzeń, a przede wszystkim czy podmiot ten prowadził faktycznie działalność gospodarczą i jakie w związku z tym uzyskiwał parametry ekonomiczno-finansowe oraz zestawienie jej z wynikami ekonomiczno-finansowymi już po wprowadzeniu zakazów i ograniczeń w prowadzeniu działalności. Żadna z tych okoliczności nie tylko że nie została wykazana przez stronę powodową, ale nawet nie zostały przedstawione przez nią okoliczności w tym zakresie. W konsekwencji, nie sposób ustalić, aby faktycznie istniał adekwatny związek przyczynowy pomiędzy stanem pandemii oraz ograniczeniami i zakazami w prowadzeniu działalności gospodarczej a utratą przez powoda części czynszu najmu ww. nieruchomości za miesiące od kwietnia do czerwca 2020 roku.

Mając na uwadze przedstawione powyżej okoliczności i argumenty, a przede wszystkim fakt, że powód nie wykazał faktu zaistnienia szkody w mieniu, jako bezprzedmiotowe jawią się dalsze rozważania odnośnie niewykazania samej wysokości szkody. Niemniej jednak, celem wyczerpującego odniesienia się do okoliczności i argumentów podniesionych przez strony niniejszego postępowania stwierdzić należy, że analiza treści przywołanych w części niniejszego uzasadnienia rozporządzeń potwierdza słuszność twierdzeń i argumentacji strony pozwanej, że działalność polegająca na prowadzeniu usług hotelarskich nie była zakazana przez cały okres wskazany w pozwie i za który nastąpiło dobrowolne obniżenie przez powoda czynszu najmu nieruchomości przy ulicy (...) w R.. W związku z tym, już chociażby tylko z tego względu nie sposób przyjąć, aby w całym tym okresie działalność o jakiej mowa nie mogła być prowadzona w ww. nieruchomości oraz aby obniżenie czynszu w równej wysokości w każdym z trzech miesięcy było uzasadnione. Ponadto, za brakiem wykazania wysokości szkody przemawia zaś przede wszystkim fakt,

iż – jak już była o tym mowa w dotychczasowych rozważaniach – strona powodowa nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów na okoliczność faktycznego prowadzenia w ww. nieruchomości przez najemcę przed zaistnieniem stanu pandemii koronawirusa i wprowadzeniem przez władze publiczne obostrzeń, działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług hotelarskich i uzyskiwanych wyników ekonomiczno-finansowych, ani też w jaki sposób się one kształtowały po wprowadzeniu zakazów i ograniczeń w prowadzeniu tej działalności. Sam fakt, iż powód zawarł z najemcą aneks do umowy najmu zmieniający wysokość czynszu za okres trzech miesięcy, w sytuacji gdy nie jest nawet wiadomym czy działalność o jakiej mowa była w ogóle faktycznie prowadzona a jeśli tak to jakie generowała przychody, nie stanowi natomiast wystarczającej podstawy faktycznej oraz prawnej do przyjęcia, iż szkoda w postaci utraconych korzyści jest równa kwocie, o jaką czynsz został obniżony.

Nie stanowią również podstawy do uwzględnienia powództwa zawarte w ww. polisie ubezpieczeniowej, w brzmieniu uwzględniającym również ubezpieczenie o utraty zysku, klauzula ograniczonego dostępu oraz klauzula stosowana w przypadku ubezpieczenia utraty czynszu. Odnosząc się w pierwszej kolejności do tej ostatniej klauzuli, to wskazać należy że zgodnie z jej treścią, z zachowaniem pozostałych, niemienionych tą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że w przypadku wynajmu pomieszczeń lub powierzchni, okres odszkodowawczy kończy się nie później niż w dniu przywrócenia mienia do stanu umożliwiającego podjęcie dotychczasowej działalności. Analiza i wykładnia treści tej klauzuli prowadzi do wniosku, iż nie modyfikuje ona, nie zmienia w żaden sposób omówionych już wcześniej przesłanek odpowiedzialności ubezpieczyciela, w szczególności zaś nie powoduje rozszerzenia zakresu przedmiotowego tej odpowiedzialności o dodatkowe zdarzenia związane z powstaniem szkody w mieniu ubezpieczonego, a jedynie powoduje wydłużenie ochrony ubezpieczeniowej, która – jak wynika z jej treści – nie może się skończyć później aniżeli w dniu przywrócenia mienia do stanu umożliwiającego podjęcie dotychczasowej działalności. Jeśli chodzi natomiast o klauzulę ograniczonego dostępu, to stosownie do jej treści, z zachowaniem pozostałych, niezmienionych tą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, (...) ponosi odpowiedzialność za utratę przewidywanego zysku brutto spowodowaną przerwą w działalności gospodarczej ubezpieczonego na skutek szkody w mieniu bezpośrednio sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia powstałej w wyniku zajścia któregośkolwiek z następujących zdarzeń losowych: pożaru, uderzenia pioruna, eksplozji, upadku statku powietrznego, powodzi, huraganu, deszczu nawalnego, szkody wodociągowej, gradu, lawiny, naporu śniegu lub lodu, trzęsienia ziemi, osuwania i zapadania się ziemi, uderzenia pojazdu lądowego, huku ponaddzwiękowego, dymu i sadzy, upadku drzew, budynków lub budowli, w rezultacie którego będzie utrudniony lub uniemożliwiony dostęp do miejsca ubezpieczenia i ograniczona będzie możliwość korzystania z niego w normalnym trybie. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, maksymalny okres odszkodowawczy oraz wysokość franszyzy redukcyjnej określone są w umowie ubezpieczenia. Analiza i wykładnia treści tej klauzuli prowadzi do wniosku, iż w przeciwieństwie do klauzuli omówionej poprzednio, faktycznie rozszerza ona zakres przedmiotowy odpowiedzialności (...) S.A. za szkody w postaci utraty przewidzianego zysku brutto, ale jedynie w przypadku spełnienia pozostałych, wynikających z niej przesłanek. Szkoda musi zatem po pierwsze zaistnieć w mieniu bezpośrednio sąsiadującym z miejscem ubezpieczenia, a po drugie w wyniku zajścia chociażby jednego z enumeratywnie wymienionych w niej zdarzeń losowych. Po trzecie wreszcie, na skutek zaistnienia któregośkolwiek z tych zdarzeń losowych, dostęp do miejsca ubezpieczenia musi być utrudniony lub uniemożliwiony oraz ograniczona musi być możliwość korzystania z niego w normalnym trybie. Żadna z tych okoliczności nie zaistniała jednakże na gruncie okoliczności przedmiotowej sprawy, zatem nie zostały spełnione wynikające z ww. klauzuli przesłanki odpowiedzialności ubezpieczyciela za utratę przewidywanego zysku brutto.

Wbrew twierdzeniom i stanowisku strony powodowej, nie przemawiają również za uwzględnieniem powództwa, względy słuszności o jakich mowa art. 827 § 1 in fine k.c. Przepis ten stanowi, że ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej można ustalić inne zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela niż określone w § 1 (§ 2). Stosowną regulację w tym zakresie, modyfikująca częściowo zasady odpowiedzialności przewidziane w art. 827 § 1 k.c., zawiera § 5 ust. 1 pkt 11

OWU Utraty Zysku stanowiący, że (...) S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie umyślnego działania lub zaniechania lub rażącego niedbalstwa ubezpieczającego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności, przy czym przez winę ubezpieczającego lub ubezpieczonego będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, należy rozumieć: c) w spółkach komandytowych i komandytowo-akcyjnych – winę członków zarządu lub prokurentów. W przedmiotowej sprawie powód ograniczył się w istocie do samego powołania się na treść art. 827 § 1 k.c. i względy słuszności o jakich mowa w treści tego przepisu. W żaden sposób nie odniósł się jednakże do treści § 5 ust. 1 pkt 11 OWU Utraty Zysku, ani też nie wykazał faktu zaistnienia wynikających z niego przesłanek odpowiedzialności ubezpieczyciela w oparciu o względy słuszności. Nie wskazał również, na czym miałyby polegać owe względy słuszności o jakich mowa w tym postanowieniu, które miałyby przemawiać za uwzględnieniem powództwa, ani też rażące niedbalstwo ubezpieczającego. W związku z tym, już chociażby tylko z tych względów żądanie pozwu na tej podstawie nie mogło podlegać uwzględnieniu. Ponadto, podziеляjąc argumentację pozwanego, zauważyć należy, iż wyłączenie odpowiedzialności o jakim mowa w § 5 ust. 1 pkt. 11 OWU Utraty Zysku a w konsekwencji także i ewentualna odpowiedzialność ubezpieczyciela przy zastosowaniu względów słuszności, może mieć miejsce tylko w takiej sytuacji, gdyby wcześniej spełnione zostały wszystkie niezbędne przesłanki ubezpieczyciela za szkodę, gdyż tylko wówczas zachodzą uzasadnione podstawy do powoływania się na przesłanki wyłączające tę odpowiedzialność. Całkowicie bezprzedmiotowym byłoby powoływanie się na te przesłanki, gdyby wcześniej nie nastąpiła aktualizacja odpowiedzialności ubezpieczyciela. Taka sytuacja nie ma jednakże również miejsca na gruncie okoliczności przedmiotowej sprawy, gdyż stosownie do wcześniejszych rozważań, na które Sąd w tym miejscu się powołuje, powód nie wykazał żadnej z przesłanek odpowiedzialności ubezpieczyciela za szkodę. Zatem, powoływanie się przez niego na treść art. 827 § 1 k.c., czy też § 5 ust. 1 pkt. 11 OWU Utraty Zysku jako podstawy prawnej uwzględnienia żądania pozwu, również i z tych względów jest niezasadne.

Odnosząc się w dalszej kolejności do stanowiska powodowej spółki odnośnie nienależytego wykonania obowiązków analizy potrzeb i informacyjnych przez pozwanego, na wstępie zauważyć należy, że z treści pozwu oraz pisma przygotowawczego powoda z 15 marca 2022 roku wynika, że jego podstawę prawną stanowi art. 20 ust. 1 ustawy z 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń, zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa. Przepisu art. 429 ustawy z 23 kwietnia 1964 roku – Kodeks cywilny nie stosuje się. Przewidziana w tym przepisie odpowiedzialność jest odpowiedzialnością o charakterze deliktowym, a z treści jego wynika, iż może on dotyczyć sytuacji związanych z wykonywaniem czynności agencyjnych przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające zarówno w czasie wykonywania umowy ubezpieczenia, jak i przed jej zawarciem. W szczególności, może niewątpliwie dotyczyć również odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkody spowodowane przez agenta ubezpieczeniowego w związku z niedopełnieniem przez niego obowiązków wynikających z art. 8, w tym obowiązku prawidłowego określenia wymagań i potrzeb klienta, jak również podania klientowi w zrozumiałej formie obiektywnych informacji o produkcie ubezpieczeniowym, w celu umożliwienia klientowi podjęcia świadomej decyzji. Analiza i ocena zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego i całokształtu jej okoliczności prowadzi do wniosku, iż nie została spełniona żadna z przesłanek odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń tj. (...) S.A. na gruncie art. 20 ust. 1 ww. ustawy. Odwołując się w tym miejscu do wcześniejszych rozważań, których nie ma potrzeby powtarzać, przede wszystkim wskazać należy iż powód nie udowodnił samego faktu powstania w jego majątku szkody, co już jest wystarczającą podstawą od niewzględnienia przedmiotowego żądania pozwu w oparciu o treść analizowanego przepisu art. 20 ust. 1 ww. ustawy. Przepis ten, co jeszcze istotniejsze, nie ma zresztą zastosowania do stanu faktycznego niniejszej sprawy, gdyż dotyczy on szkody wyrządzonej przez agenta ubezpieczeniowego, którym w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 15 grudnia 2017 roku o dystrybucji ubezpieczeń jest przedsiębiorca, inny niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów. Ponadto, dotyczy szkody wyrządzonej przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, którym z kolei w myśl definicji zawartej w art. 3 ust. 1 pkt. 1 ww. ustawy jest przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisany do rejestru agentów, niebędący instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o

nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1413) ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), który za wynagrodzeniem wykonuje dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, b) przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi, c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy. Tymczasem, z materiału dowodowego i procesowego sprawy nie wynika, aby na etapie rozmów i wymiany korespondencji pomiędzy stronami w przedmiocie zawarcia umowy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, a następnie rozszerzenia tej umowy o ubezpieczenie utraty zysku, uczestniczyła osoba, która byłaby agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające w myśl przytoczonych powyżej definicji. W szczególności, w trakcie postępowania nie wykazano, aby osobą taką był D. K.. Owszem, jest on zatrudniony w (...) S.A. na stanowisku Dyrektora Oddziału, niemniej jednak brak jest danych, aby był przedsiębiorcą wykonującym działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej oraz aby spełniał pozostałe, wynikające z powyższych przepisów przesłanki definicji agenta ubezpieczeniowego lub też agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające. Co więcej, zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy dał ostatecznie podstawę do poczynienia ustaleń, iż D. K. nie prowadził samodzielnie rozmów z K. G. (1) jako reprezentującym powodową spółkę oraz ustanowionym przez niego pełnomocnikiem. To nie on również sporządzał oferty ubezpieczeń. Był natomiast jedynie ogniwem pośredniczącym pomiędzy klientem a Pionem Klienta Korporacyjnego w (...) S.A., który zajmował się kwestiami merytorycznymi. Co więcej, abstrahując już w tym miejscu od powyższych uwag, brak również jakichkolwiek uzasadnionych podstaw do przyjęcia, aby faktycznie doszło do jakichkolwiek zaniedbań ze strony pracowników (...) S.A. w trakcie rozmów i wymiany korespondencji pomiędzy stronami w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk a następnie rozszerzenia jej na ubezpieczenie utraty zysku. W szczególności, nie zostało wykazane przez stronę powodową, aby faktycznie potrzeby (...) sp. z o.o. sp. k. jako klienta odnośnie zakresu ubezpieczenia i objętych nimi ryzyk zostały w sposób nieprawidłowy ustalone oraz aby nie dopełniono względem niego jakichkolwiek obowiązków informacyjnych dotyczących produktów ubezpieczeniowych. Po pierwsze, rozmowy i wymiana korespondencji pomiędzy stronami przed ostatecznym rozszerzeniem umowy ubezpieczenia na ubezpieczenia utraty zysku trwały stosunkowo długo, gdyż bez kilku dni dwa miesiące i był to okres wystarczający dla powoda, aby pozyskać i przeanalizować niezbędne materiały w tym przedmiocie, w razie potrzeby zwrócić się o dodatkowe informacje, a także przedstawić własne propozycje. Po drugie, powodową spółkę w trakcie tychże rozmów reprezentował nie tylko prezes zarządu jej komplementariusza, ale także ustanowiony przez niego zawodowy pełnomocnik, będący specjalistą od ubezpieczeń, a sporadycznie również i dwa inne jeszcze wyspecjalizowane podmioty. Powód posiadał zatem wystarczające wsparcie merytoryczne, aby zadbać o swoje interesy oraz w sposób świadomy podjąć decyzję odnośnie zawarcia umowy. Po trzecie wreszcie, analiza załączonej do akt sprawy korespondencji elektronicznej i zeznań świadków prowadzi do wniosku, że powód i jego pełnomocnik dość aktywnie uczestniczyli w procesie ustalania treści umowy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk a następnie rozszerzenia jej na ubezpieczenie utraty zysku, zadawali pytania oraz przedkładali propozycje odnośnie treści tej umowy, uzyskując za każdym razem rzeczowe i wyczerpujące odpowiedzi. Z materiału dowodowego sprawy nie wynika, aby mieli zastrzeżenia co do treści informacji uzyskiwanych od pracowników (...) S.A. Postanowienia projektów umowy ubezpieczeniowej były przez nich szczegółowo analizowane, a ostateczne ich wersje zaakceptowane bez jakichkolwiek zastrzeżeń. W konsekwencji, brak jest zatem jakichkolwiek, uzasadnionych podstaw do przyjęcia, aby na etapie przed zawarciem umowy doszło faktycznie do naruszenia przez pracowników (...) S.A. ich obowiązków informacyjnych, które później mogłyby skutkować wyrządzeniem powodowej spółce szkody w związku z nieprawidłowym ustaleniem zakresu objętych nimi ryzyk i przesłanek ich ustalania.

Kończąc dodać jedynie należy, że z tych względów Sąd nie dopatrył się również jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia powództwa na gruncie art. 415 k.c., stanowiącego, iż kto z winy swej wyrządza drugiemu szkodę,

obowiązany jest do jej naprawienia. Normatywnymi przesłankami określonej w tym przepisie ogólnej podstawy odpowiedzialności deliktowej są: 1) wina, 2) bezprawność zachowania sprawcy, 3) szkoda oraz 4) adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem sprawcy a szkodą. Przesłanki te dla przypisania danej osobie odpowiedzialności na gruncie powołanego przepisu kodeksu cywilnego muszą zostać spełnione kumulatywnie. Jak słusznie zauważa się w orzecznictwie, nie w każdej sytuacji, której następstwem jest szkoda w mieniu czy na osobie powstaje czyjaś cywilnoprawna odpowiedzialność odszkodowawcza. Aby jakiś podmiot mógł być zobowiązany do odpowiedzialności odszkodowawczej musi zostać wykazane, że szkoda która zaistniała, jest następstwem działania lub zaniechania tego podmiotu i to czynem niedozwolonym i zawinionym (por. np. wyrok SA w Lublinie z 30.06.2020 r., I Aca 233/19, LEX nr 3044500). Podstawowe znaczenie dla możliwości przypisania sprawcy szkody odpowiedzialności odszkodowawczej opartej na art. 415 k.c. ma określenie zdarzenia, za które podmiotowi przypisywana jest odpowiedzialność. Czyn sprawcy może polegać zarówno na działaniu, jak i zaniechaniu a nadto musi być czynem bezprawnym. Bezprawnym jest zachowanie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, przez który rozumieć należy zarówno powszechnie obowiązujące nakazy i zakazy wynikające z norm prawnych, jak i nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego. Przez winę z kolei rozumieć należy możliwość postawienia danej osobie zarzutu, że nie zachowała się prawidłowo (tj. zgodnie z prawem i zasadami współżycia społecznego), chociaż mogła i powinna tak się zachować. Szkoda majątkowa może obejmować zarówno powstanie uszczerbku w majątku danej osoby, a zatem jego pomniejszenie wskutek wyjścia lub braku wejścia określonych wartości o charakterze majątkowym (damnum emergens) jak i polegać na utracie spodziewanych korzyści (lucrum cessans). Dla przyjęcia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem określonej osoby a powstaniem szkody konieczne jest ustalenie ciągu zdarzeń, w którym jedno z nich jest koniecznym warunkiem (przyczyną) wystąpienia drugiego, ale powiązania pomiędzy poszczególnymi wydarzeniami muszą być typowe, oczekiwane w zwykłej kolejności rzeczy (por. np. wyrok SA w Łodzi z 10.11.2020 r., I ACa 1038/20, LEX nr 3108156; wyrok SN z 09.06.2021 r., I CSKP 190/21, LEX nr 3212618; wyrok SN z 23.10.2020 r., I CSK 685/18, LEX nr 3070382). W trakcie niniejszego postępowania nie została wykazana przez stronę powodową żadna z wymienionych powyżej przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego na gruncie art. 415 k.c. Odwołując się w tym miejscu do wcześniejszych rozważań, których nie ma potrzeby powtarzać, wskazać tutaj należy jedynie że powód nie udowodnił, aby zachowanie pozwanego, a konkretnie jego pracowników, było faktycznie bezprawne i zawinione. Brak jest na gruncie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego uzasadnionych podstaw do stwierdzenia, aby którykolwiek z tych pracowników zachował się w sposób nieprawidłowy, nie dopełnił ciężących na nim obowiązków, w szczególności w zakresie ustalania potrzeb ubezpieczonego i oczekiwanej przez niego ochrony ubezpieczeniowej ze strony (...) S.A. oraz obowiązków informacyjnych względem niego co do produktów ubezpieczeniowych. Brak jest również dowodów na okoliczność, aby w majątku powoda zaistniał uszczerbek w postaci utraconych korzyści. Samej obniżki czynszu, na którą powód wszak wyraził dobrowolnie zgodę, zawierając aneks zmieniający umowę najmu nieruchomości obniżający czynsz za okres trzech miesięcy, w sytuacji gdy jednocześnie nie wykazał – o czym już była wcześniej mowa – aby było to faktycznie konieczne i ekonomicznie uzasadnione, nie można natomiast w taki sposób kwalifikować. Ponadto, stosownie do wcześniejszych rozważań, na które Sąd w tym miejscu się powołuje, nie można również na gruncie okoliczności niniejszej sprawy mówić o istnieniu adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy sama obniżką czynszu najmu przedmiotowej nieruchomości, czy też nawet pandemią koronawirusa i będących jej konsekwencją zakazów i ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, a zmniejszeniem się dochodów powoda z tytułu czynszu za okres trzech miesięcy od kwietnia do czerwca 2020 roku.

Tak argumentując Sąd w pkt I wyroku oddalił zatem powództwo w całości.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z wyrażoną w art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ powód przegrał w całości proces, a pozwany go wygrał, to Sąd w pkt II wyroku zasądził od powoda na jego rzecz całość poniesionych kosztów procesu w łącznej kwocie 5 417 złotych na które składały się: ustalone zgodnie z § 2 pkt 6) w zw. z § 15 ust. 1 i 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda będącego radcą prawnym w wysokości 5 400 złotych, jak również opłata skarbową od pełnomocnictwa w

kwocie 17 złotych. O odsetkach ustawowych za opóźnienie od powyższej kwoty 5 417 złotych Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

SSO Emilia Szczurowska

26.7.2022r./Zarządzenie:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

SSO Emilia Szczurowska